

Dirnad Economi Cymru

Adroddiad chwarterol

Mehefin 2025

Crynodeb	3
1. Cyflwyniad	5
2. Rhagolygon economaidd byd-eang, y DU a rhanbarthol	6
3. Y darlun BBaCh yn y DU a Chymru: Amodau newidiol yn llywio'r galw am gyllid	15
4. Darparu cyllid BBaCh a chost cyllid	23
5. Gweithgarwch Banc Datblygu Cymru	29
Casgliadau	34
Atodiad 1	35
Atodiad 2	36

Mark Lang, Max Munday, Annette Roberts, Neil Roche

Uned Ymchwil Economi Cymru, Ysgol Busnes Caerdydd
mundaymc@cf.ac.uk

I gael rhagor o wybodaeth neu i gyflwyno adborth a chynigion
ymchwil, e-bostiwch: DirnadEconomi@bancdatblygu.cymru

*Mae'r SYG wedi rhoi cyngor ar gynhyrchu'r adroddiad hwn ond nid yw'n gyfrifol
am y safbwyntiau na'r ystadegau a gyflwynwyd ac nid yw wedi dilysu'r cynnwys.*

Dirnad Economi Cymru Cyfyngedig, Uned J Pentref Busnes Iâl, Ffordd Ellice, Wrecsam, Cymru, LL13 7YL, 11001584.

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC / DBW. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ArhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Development Bank of Wales) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn bancdatblygu.cymru.

Amodau economaidd

Yn eu hadroddiad Rhagolygon Economaidd y Byd ym mis Ebrill 2025, **rhagwelodd y Gronfa Ariannol Ryngwladol y byddai twf byd-eang yn 2.8% yn 2025**. Roedd hyn yn cynrychioli gostyngiad o 0.5 pwynt canran o'r rhagolwg a wnaed yn fersiwn Ionawr 2025 o adroddiad Rhagolygon Economaidd y Byd.

Dangosodd data gan yr SYG fod chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis **yn y DU yn 2.6% ym mis Mawrth 2025, i lawr o 2.8% ym mis Chwefror 2025**.

Ym mis Mawrth 2025 **pleidleisiodd Banc Lloegr i cadw'r Gyfradd Banc ar 4.5%**. Daeth hyn yn dilyn toriad o 0.25 pwynt canran ym mis Chwefror.

Yn **2024Ch4 amcangyfrifwyd bod cynnyrch domestig gros (CDG) y DU wedi cynyddu 0.1%**. Daeth hyn yn dilyn cyfnod o ddim twf yn 2024Ch3.

Rhwng Ionawr a Mawrth 2025, **roedd cyfanswm y swyddi gwag yn y DU wedi gostwng 125,000** lefel blwyddyn yn ôl.

Mae amcangyfrifon o TWE yn dangos gostyngiad yn nifer y gweithwyr cyflog yn y DU ar gyfer Mawrth 2025 i 30.3m, gostyngiad o 70,000 o weithwyr o'i gymharu â Mawrth 2024. **Yng Nghymru, gostyngodd nifer y gweithwyr ar y gyflogres 7,000 i 1.31m yn y flwyddyn hyd at Fawrth 2025**.

Cyfradd anweithgarwch economaidd y DU oedd 21.4% iyn y chwarter rhwng Rhagfyr 2024 a Chwefror 2025. **Yng Nghymru, y ffigur cymharol oedd 25.9%**.

Roedd **gwerth nwyddau a allforiwyd o Gymru 15.1% i £16.5bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2024**.

Yn y flwyddyn hyd at ddiwedd mis Rhagfyr 2024, y **prif bartneriaid masnach ar gyfer allforion Cymru** oedd yr Almaen (£2.69bn, neu 16%), yr Unol Daleithiau (£2.24bn, neu 14%), Iwerddon (£1.80bn, neu 11%), a Ffrainc (£1.69bn, 10%).

Y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG y DU yn 2025 oedd 0.8% ym mis Ebrill 2025, gostyngiad o 0.2 pwynt canran o'r rhagolwg cyfartalog a wnaed ym mis Mawrth 2025.

Amodau economaidd newidiol sy'n llunio'r galw am gyllid

Gwelwyd gostyngiad sylweddol pellach DU yn 2024Ch4 i -64.5 ym Mynegai hyder busnesau bach Ffederasiwn y Busnesau Bach, o -24.4 yn 2024Ch3. Dyma'r lefel isaf a gofnodwyd ers 2020Ch1. Parhaodd yr economi ddomestig i fod yn brif bryder i fusnesau bach fel rhwystr posibl i dwf.

Dangosodd data Monitor Cyllid Busnesau Bach a Chanolig (Monitor Cyllid BBaCh) ar gyfer Cymru fod 29% o fusnesau bach a chanolig (ac eithrio busnesau a ddechreuodd o'r newydd) wedi profi twf yn ystod Chwarter 4 2024. Yn y cyfamser, ar lefel y DU, profodd 30% o'r holl fusnesau bach a chanolig yn y DU a ymatebodd (ac eithrio busnesau newydd) dwf yn ystod Chwarter 4 2024.

Roedd nifer **y busnesau a fu farw yng Nghymru yn fwy na nifer y busnesau a sefydlodd eu busnes / genedigaethau yn ystod chwarter 4 2024**. Cyfanswm y busnesau a sefydlodd eu busnes yng Nghymru yn chwarter 4 2024 oedd 2,025, tra bod nifer y busnesau a fu farw yng Nghymru yn ystod yr un cyfnod yn 2,405.

Fe adroddodd Arolwg Effeithiau ac Amodau Busnes (BICS) y SYG ar gyfer 1af i'r 28ain o fis Chwefror 2025, adroddwyd bod **38.9% o fusnesau Cymru yn disgwyl y byddai eu perfformiad yn gwella yn y flwyddyn nesaf (DU 34.5%)**.

Dangosodd data'r Swyddfa Ystadegau Gwladol fod **prisiau tai'r DU wedi cynyddu 5.4% yn y 12 mis hyd at Chwefror 2025**. Pris cyfartalog tai yng Nghymru ym mis Chwefror 2025 oedd £207,383, sy'n cynrychioli cynnydd o 4.1% o fis Chwefror 2024.

Cofrestrodd Mynegai Rheolwyr Prynu Adeiladu S&P Global/CIPS UK **46.4** yng **ngweithgarwch adeiladu cyffredinol ym mis Mawrth 2025**, islaw'r marc 50 sy'n gwahaniaethu rhwng ehangu a chrebachu.

Y cyflenwad a'r galw am gyllid

Adroddodd benthycwyr fod **argaeledd credyd ar gyfer busnesau bach a chanolig wedi cynyddu**, ac nad oedd wedi newid ar gyfer busnesau mawr, yn ystod Ch1 2025. Yn y cyfamser, adroddodd benthycwyr hefyd fod **y galw am fenthycia gan fusnesau bach wedi cynyddu ychydig**, a bod y galw gan fusnesau canolig a mawr wedi cynyddu, yn ystod Ch1 2025.

Adroddodd UK Finance fod **benthyciadau gros i fusnesau bach a chanolig y DU gan brif fanciau'r stryd fawr wedi gweld cynnydd o 13% flwyddyn ar flwyddyn yn ystod 2024** a bod benthyciadau newydd wedi cyrraedd £16bn yn ystod y flwyddyn.

Canfu *Monitor Cyllid Busnesau Bach a Chanolig* (Monitor Cyllid BBaCh) fod 46% **o fusnesau bach a chanolig y DU wedi defnyddio rhyw fath o gyllid allanol yn ystod 2024Ch4**, i fyny o 43% yn ystod 2024Ch3. Yng Nghymru, defnyddiodd 41% o fusnesau bach a chanolig ryw fath o gyllid busnes yn ystod 2024Ch4, i fyny o 37% yn ystod 2024Ch3.

Yn ôl adroddiad *Marchnadoedd Cyllid Busnesau Bach 2024/25* Banc Busnes Prydain, roedd cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti mewn busnesau bach yn y DU i lawr flwyddyn ar flwyddyn i 2024Ch3 o -24.3%. **Roedd nifer y bargeinion yng Nghymru hefyd i lawr dros y cyfnod hwn, ond i raddau llai (-14.3%) na chyfartaledd y DU**. Roedd cyfanswm gwerthoedd buddsoddiadau ecwiti flwyddyn ar flwyddyn hyd at 2024Ch3 ledled y DU i fyny 6.6%, ond i lawr yn sylweddol yng Nghymru (-45.7%) dros yr un cyfnod.

Gweithgaredd Banc Datblygu Cymru

Gwnaeth Banc Datblygu Cymru **154 o fuddsoddiadau yn nhrydydd chwarter 2024/25**, gyda chyfanswm gwerth o bron i £49.8m.

Cynyddodd gwerth buddsoddiadau dros 47% yn 2024/25Ch3 o'i gymharu â'r chwarter blaenorol, gyda nifer y buddsoddiadau'n cynyddu **29% yn yr un cyfnod**. Y cynnydd mwyaf yn nifer a gwerth buddsoddiadau yn ystod y chwarter oedd yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru.

Roedd y buddsoddiadau a wnaed yn 2024/25Ch3 yn gysylltiedig â **1,230 o swyddi newydd a swyddi wedi'u diogelu**. Y sector adeiladu oedd y prif weithgarwch buddsoddi, gan gyfrif am **£15.4m o fuddsoddiad a 244 o swyddi**.

Mae'r adroddiad hwn yn darparu adolygiad o ddata economaidd sy'n berthnasol i ddatblygiad busnesau bach a chanolig yng Nghymru, a chrynodeb o weithgareddau buddsoddi Banc Datblygu Cymru yn ystod trydydd chwarter blwyddyn ariannol 2024/25. Mae'r adroddiad yn cynnwys sylwadau ar y cyd-destun economaidd byd-eang a lleol a'r amodau sy'n effeithio ar y cyflenwad a'r galw am gyllid yng Nghymru.

Mae adrannau 2-4 o'r adroddiad hwn yn darparu'r cyd-destun macro-economaidd y mae busnesau bach a chanolig Cymru yn gweithredu ynddo ac yn archwilio ffactorau sy'n ymwneud â'r galw am gyllid busnesau bach a chanolig, a'r cyflenwad a'r gost ohono. Mae adran 5 yn crynhoi gweithgareddau Banc Datblygu Cymru. Mae'r adran olaf yn darparu rhai casgliadau cyffredinol i'r adroddiad.

Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig i raddau helaeth ar ddata sydd ar gael i'r cyhoedd (a adroddir yn gyffredinol mewn blynyddoedd calendr) ynghyd â dadansoddiad arbennig o ddata a ddarparwyd gan Fanc Datblygu Cymru (a adroddir yn bennaf mewn blynyddoedd ariannol). Oherwydd gwahaniaethau mewn cyfnodau adrodd, bydd rhywfaint o anghydweddiad amserol bach o ddata yn yr adroddiad hwn.

Cwblhawyd drafftio'r adroddiad hwn ar 22 Ebrill 2025.

Ym mis Mai 2024, cyhoeddodd Dirnad Economi Cymru, mewn cydweithrediad â Banc Busnes Prydain, yr adroddiad cyntaf ar Fynediad at Gyllid gan Fusnesau Bach a Chanolig Cymru: Dadansoddiad o Wledydd Is-genedlaethol a Datganoledig¹. Yn dilyn hyn, comisiynodd Dirnad Economi Cymru a Banc Busnes Prydain ail arolwg ar raddfa fawr o fusnesau bach a chanolig ar fynediad rhanbarthol at gyllid yng Nghymru ar y cyd. Cyhoeddwyd yr adroddiad hwn ym mis Ebrill 2025².

Yn ystod 2025, mae Dirnad Economi Cymru yn bwriadu cyhoeddi cyfres o allbynnau eraill gan gynnwys adroddiadau ar yr hyn a ganlyn:

- Llywodraethu a chyllido mentrau o dan arweiniad y gymuned yng Nghymru.
- Rôl 'arwyr cynhyrchiant' yn economi Cymru: eu cyfraniad at dwf a chynhyrchiant.
- Buddsoddi cynhyrchiol yng Nghymru: beth sy'n llunio penderfyniadau buddsoddi?
- Bancio ar-lein, bancio perthynas a benthyca i fusnesau bach a chanolig Cymru.

¹ https://developmentbank.wales/sites/default/files/2024-05/J0425_BBB_Wales_Report_WE_AW.pdf

² https://developmentbank.wales/sites/default/files/2025-04/J0610_BBB_Wales_Report_WELSH_v3%5B48%5D.pdf

- Yn dilyn cyhoeddiadau tariffau gan yr Unol Daleithiau, a'r ansicrwydd economaidd canlyniadol, cafodd rhagolwg twf byd-eang y Gronfa Ariannol Ryngwladol ar gyfer 2025 ei ddiwygio i lawr 0.5 pwynt canran i 2.8%, tra bod y rhagolwg byd-eang ar gyfer 2026 wedi'i israddio, 0.3 pwynt canran, i 3.0%.
- Ym mis Mawrth 2025 pleidleisiodd Banc Lloegr i gadw'r Gyfradd Banc ar 4.5%, gyda hyn yn dilyn toriad o 0.25 pwynt canran ym mis Chwefror 2025.
- Roedd chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 2.6% ym mis Mawrth 2025, i lawr o 2.8% ym mis Chwefror 2025.
- Yn 2024Ch4 amcangyfrifwyd bod cynnyrch domestig gros (CDG) y DU wedi tyfu 0.1% yn ystod y chwarter, yn dilyn dim twf yn 2024Ch3.

Rhagolygon byd-eang

Yn ddiweddar, mae'r dirwedd economaidd fyd-eang wedi cael ei dominyddu gan benderfyniad yr Unol Daleithiau i ddechrau ar drefniadau tariff newydd, a gynlluniwyd yn rhannol i fynd i'r afael â diffyg masnach nwyddau'r Unol Daleithiau. Gohiriwyd y set gyntaf o dariffau, a gyhoeddwyd ddechrau mis Ebrill 2025, gyda thollau'n cael eu creu ar sail cenedl unigol, (ac eithrio Tsieina) am 90 diwrnod. Roedd hyn i alluogi trafodaethau masnach, ac yna rhoddwyd tariff 'sylfaenol' o 10% ar waith ar bob mewnforion i economi'r Unol Daleithiau, gyda chyfraddau uwch ar gynhyrchion fel ceir a dur.³ Cafodd y DU ei heffeithio'n gymharol ysgafn gan dariffau, gan wynebu'r llinell sylfaen o 10% - er i Jaguar Land Rover, a wynebwyd gan dariffau o 25%, gyhoeddi y byddai'n atal pob llwyth i'r Unol Daleithiau wrth iddo geisio "mynd i'r afael â'r telerau masnachu newydd",⁴ ac roedd Llywodraeth y DU yn edrych i wella perthnasoedd masnach ag economïau eraill fel India a'r UE.

Ym mis Ebrill 2025 cyhoeddodd y Gronfa Ariannol Ryngwladol (CARh/IMF) ei adroddiad ar Ragolygon Economaidd y Byd⁵ gyda rhagolygon twf byd-eang diwygiedig⁶ yn dilyn cyhoeddiadau tariffau'r Unol Daleithiau. Roedd y rhagamcan twf byd-eang newydd ar gyfer 2025, sef 2.8%, 0.5 pwynt canran yn is na'r rhagolwg yn Rhagolygon Economaidd y Byd ym mis Ionawr 2025⁷. Cafodd rhagolwg twf byd-eang yr CARh ar gyfer 2026 ei ddiwygio i lawr 0.3 pwynt canran i 3.0%. Ar lefel gwlad, rhagwelodd y Gronfa Ariannol Rhyngwladol (CARh) dwf CDG yn yr Unol Daleithiau i fod yn 1.8% yn 2025, sef diwygiad i lawr o 0.9 pwynt canran, ac mae'n disgwyl i dwf CDG yr Unol Daleithiau ostwng i 1.7% yn 2026. Y ffigurau cymharol ar gyfer ardal yr Ewro yw twf o 0.8% yn 2025 ac 1.2% yn 2026. Yn y DU, y rhagolwg twf yw 1.1% yn 2025 (diwygiad i lawr o 0.5 pwynt canran), cyn cynyddu i 1.4% yn 2026. Rhagamcan y CARh ar gyfer Tsieina, un o brif dargedau cyfundrefn tariffau'r Unol Daleithiau, oedd twf CDG o 4.0% yn 2025 (diwygiad i lawr o 0.6 pwynt canran) a 2026.

³ <https://www.bbc.co.uk/news/live/c1dr7vy39eet>

⁴ <https://www.bbc.co.uk/news/articles/cj0zr0p77m0o.amp>

⁵ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2025/04/22/world-economic-outlook-april-2025>

⁶ Nododd yr CARh, o ystyried "cymhlethdod a hylifedd y foment bresennol, fod yr adroddiad hwn yn cyflwyno 'rhagolygon cyfeirnodol' yn seiliedig ar y wybodaeth sydd ar gael ar 4 Ebrill, 2025".

⁷ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2025/01/17/world-economic-outlook-update-january-2025>

Cyn y newyddion am dariffau yn UDA, roedd Adroddiad Interim Rhagolwg Economaidd y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd (a adwaenir yn gryno fel yr OECD), a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2025⁸, yn rhagweld twf cynnyrch domestig gros y byd o 3.1% ar gyfer 2025 (i lawr o 3.2% yn 2024), a 3.0% yn 2026. Roedd diwygiad twf tuag i lawr

i ragolygon 2025 a 2026, o Ragolwg Economaidd yr OECD mis Rhagfyr 2024⁹, o 0.2 pwynt canran a 0.3 pwynt canran yn y drefn honno. Priodolwyd y cyfyngiad mewn twf i ffactorau fel ansicrwydd polisi cynyddol yn effeithio ar fuddsoddiad a gwariant aelwydydd, a rhwystrau cynyddol i fasnach a fyddai'n ychwanegu at chwyddiant.

Datganiad Gwanwyn Canghellor y DU

Ym mis Hydref 2024, rhagwelodd y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol (SCC) warged o £9.9bn yng nghyllideb Llywodraeth y DU erbyn 2029-30. Arweiniodd yr amodau economaidd heriol a ddilynodd, gyda phryderon diogelwch cynyddol yn Ewrop, twf economaidd araf, a chostau benthyca uwch (cynnyrch giltiau cynyddol), at ddiwygio'r SCC ei ragolygon i lawr i ddiffyg o £4.1bn. Er mwyn cyd-fynd â rheolau cyllidol

y Llywodraeth¹⁰, nododd Canghellor Trysorlys y DU yn Natganiad y Gwanwyn ym mis Mawrth 2025¹¹ sut y byddai'r gwarged yn cael ei ailsefydlu. Roedd y mesurau'n cynnwys toriadau i wariant lles, diwygio gwasanaethau cyhoeddus i'w gwneud yn fwy cynhyrchiol, a chyfyngu ar osgoi trethi, yn ogystal â chynllunio diwygiadau a fyddai'n arwain at gynydd mewn CDG o adeiladu tai newydd.

Effaith cynnydd mewn cyfraniadau yswiriant gwladol a lleiafswm cyflogau'r DU

Mae heriau eraill i fusnesau'r DU, a gyhoeddwyd yng Nghyllideb Hydref 2024 (fel y nodwyd yn yr adroddiad chwarterol blaenorol¹²), yn cynnwys y cynnydd o fis Ebrill 2025, yng nghyfradd yr yswiriant gwladol y mae cyflogwyr yn ei dalu ar gyflogau staff (o 13.8% i 15%, gyda hyn yn berthnasol i gyfran fwy o enillion oherwydd gostyngiad yn y trothwy y telir y dreth uwchlaw). Yn ogystal, mae busnesau'n wynebu cynnydd yn yr Isafswm Cyflog Cenedlaethol a'r Cyflog Byw Cenedlaethol. O ganlyniad i'r ffactorau hyn

roedd adroddiadau bod cwmnïau'n bwriadu colli swyddi neu leihau recriwtio, a bod hyder ymhlith cwmnïau bach wedi cyrraedd pwynt isel.¹³ Nododd y *Rhagolwg Marchnad Lafur*¹⁴ a gyhoeddwyd gan y Sefydliad Siartredig Personél a Datblygu ym mis Chwefror 2025, "...Mae cyflogwyr yn rhagweld costau uwch, ac yn bwriadu ymateb trwy gynyddu prisiau, lleihau recriwtio a lleihau buddsoddiad mewn twf a hyfforddiant busnesau...".

⁸ https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-outlook-interim-report-march-2025_89af4857-en.html

⁹ https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-outlook-volume-2024-issue-2_d8814e8b-en.html

¹⁰ Mae'r 'rheol sefydlogrwydd' yn ei gwneud yn ofynnol i'r Llywodraeth "symud y gyllideb gyfredol i gydbwysedd fel bod costau dyddiol yn cael eu talu gan refferniw, sy'n golygu mai dim ond ar gyfer buddsoddi y bydd y llywodraeth yn benthyca". Mae'r 'rheol fuddsoddi' i 'leihau dyled, a ddiffinnir fel rhwymedigaethau ariannol net y sector cyhoeddus (a adwaenir yn y diwydiant fel PSNFL) neu 'ddyled ariannol net', fel cyfran o'r economi". Gweler: <https://www.gov.uk/government/publications/a-strong-fiscal-framework>

¹¹ <https://www.gov.uk/government/collections/spring-statement-2025>

¹² https://developmentbank.wales/sites/default/files/2025-02/EIW%20Quarterly%20report%20Q2_Accessibility.pdf

¹³ <https://www.bbc.co.uk/news/articles/ckg7gewqevqo>

¹⁴ <https://www.cipd.org/en/knowledge/reports/labour-market-outlook/>

Pwysau chwyddiant y DU

Cyhoeddodd y SYG ym mis Chwefror 2025 fod problem wrth gyfrifo'r Mynegai Prisiau Cynhyrchwyr (MPC) wedi'i darganfod ac, o ganlyniad, oeddodd gyhoeddi data MPC, gyda chynlluniau i'w adfer yn ystod haf 2025.¹⁵ Roedd y data diweddaraf sydd ar gael yn dangos bod cyfradd flynyddol prisiau allbwn cynhyrchwyr (giât y ffatri) wedi cynyddu 0.3% yn y flwyddyn hyd at fis Ionawr 2025, i fyny o ostyngiad diwygiedig o 0.1% yn y flwyddyn hyd at fis Rhagfyr 2024.¹⁶ Daeth y cyfranwyr mwyaf tuag i fyny at y gyfradd chwyddiant allbwn flynyddol ym mis Ionawr 2025 o allbynnau cynhyrchion bwyd (2.2%), ac "allbynnau eraill o weithgynhyrchu" (1.3%). Y cyfraniad mwyaf tuag i lawr at y gyfradd chwyddiant allbwn flynyddol

oedd trwy allbynnau golosg a phetrolewm wedi'i fireinio (-14.1%).

Dangosodd data'r Swyddfa Ystadegau Gwladol hefyd fod chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 2.6% ym mis Mawrth 2025, i lawr o 2.8% yn y deuddeg mis hyd at fis Chwefror 2025.¹⁷ Daeth y cyfraniadau mwyaf tuag i lawr i'r newid misol ar gyfradd chwyddiant flynyddol y MPD yn y flwyddyn hyd at fis Chwefror 2025 o hamdden a diwylliant, a thanwydd modur.

Banc Lloegr yn cadw'r Gyfradd Banc yn sefydlog ym mis Mawrth 2025

Yn dilyn toriad o 0.25 pwynt canran ym mis Chwefror 2025, pleidleisiodd Banc Lloegr i gynnal y Gyfradd Banc ar 4.5% ym mis Mawrth 2025. Nododd y Crynodeb Polisi Ariannol ar gyfer mis Mawrth 2025 fod cynnydd ar ddadchwyddiant

dros y ddwy flynedd ddiwethaf wedi caniatáu i'r Banc lacio cyfyngiadau polisi rhywfaint "...tra'n cynnal y Gyfradd Banc mewn tiriogaeth gyfyngol er mwyn parhau i wasgu allan bwysau chwyddiant parhaus..."¹⁸

¹⁵ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/producerpriceinflation/january2025>

¹⁶ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/producerpriceinflation/january2025>

¹⁷ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/consumerpriceinflation/march2025>

¹⁸ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-summary-and-minutes/2025/march-2025>

Mae amcangyfrif chwarterol cyfrifon cenedlaethol o CDG y DU yn dangos bod yr economi wedi cynyddu ychydig yn 2024Ch4

Amcangyfrifir bod cynnyrch domestig gros (CDG) real y DU wedi cynyddu 0.1% yn 2024Ch4, heb ei ddiwygio o'r amcangyfrif cyntaf.¹⁹ Dilynodd hyn dwf sero yn 2024Ch3. O'i gymharu â'r un chwarter flwyddyn yn ôl, amcangyfrifir bod CDG real y DU wedi cynyddu 1.5% yn 2024Ch4.

Yn ôl sector, cynyddodd allbwn mewn gwasanaethau'r DU 0.1% yn 2024Ch4, wedi'i ddiwygio i lawr o'r cynnydd amcangyfrifedig cyntaf o 0.2%. Y cyfranwyr cadarnhaol mwyaf at y twf mewn allbwn gwasanaethau yn 2024Ch4 oedd mewn gweithgaredd iechyd dynol a gwaith cymdeithasol (cynnydd o 0.7%) ac o'r is-sector gweithgareddau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol (hefyd cynnydd o 0.7%). Y cyfraniad negyddol mwyaf at dwf yn 2024Ch4 oedd gweithgareddau gwasanaethau gweinyddol a chymorth (gostyngiad o 1.2%) a adroddodd y SYG fod hyn wedi'i yrru'n bennaf gan ostyngiad o 5.5% mewn gweithgareddau cyflogaeth.

Gostyngodd allbwn mewn cynhyrchu yn y DU 0.4% yn 2024Ch4, wedi'i ddiwygio i fyny o amcangyfrif cyntaf o -0.8%. Roedd hyn yn cynrychioli'r trydydd chwarter yn olynol iddo ostwng. Un o brif ysgogwyr y gostyngiad mewn cynhyrchu oedd gostyngiad o 0.6% yn y sector gweithgynhyrchu – gyda'r cyfraniadau negyddol mwyaf gan is-sectorau metelau sylfaenol a chynhyrchion metel (gostyngiad o 2.9%) a gweithgynhyrchu offer trafndiaeth (gostyngiad o 2.0%). Tyfodd allbwn mewn adeiladu 0.3% yn 2024Ch4 (wedi'i ddiwygio i lawr o'r amcangyfrif chwarterol cyntaf o 0.5%) yn dilyn cynnydd o 0.4% yn y chwarter blaenorol.

Mae amcangyfrifon CDG misol yn dangos bod economi'r DU wedi tyfu 0.5% ym mis Chwefror 2025, gyda'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn nodi bod hyn oherwydd cynnydd ym mhob prif sector, yn dilyn dim twf ym mis Ionawr 2025.²⁰

Gostyngodd buddsoddiad busnes y DU yn 2024Ch4

Yn 2024Ch4, crebachodd buddsoddiad busnes y DU 1.9%, wedi'i ddiwygio i fyny o ostyngiad o 3.2% yn yr amcangyfrif dros dro, yn ôl

canlyniadau a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol. Roedd y ffigur diwygiedig 1.8% yn uwch na'r lefel yn 2023Ch4.²¹

¹⁹ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/quarterlynationalaccounts/latest>

²⁰ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpmonthlyestimateuk/february2025>

²¹ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/businessinvestment/octobertodecember2024revisedresults>

Gostyngiad parhaus mewn swyddi gwag yn y DU

Yn y cyfnod rhwng Ionawr a Mawrth 2025 roedd nifer y swyddi gwag yn y DU yn 781,000 – gostyngiad o 26,000 o'i gymharu â'r chwarter blaenorol, rhwng Rhagfyr 2024 a Chwefror 2025.²² Ym mis Ionawr a Mawrth 2025 roedd cyfanswm y swyddi gwag i lawr 125,000 o lefel y llynedd, a 15,000 yn is na'u lefel rhwng Ionawr a Mawrth 2020. Nododd y SYG mai dyma'r tro cyntaf ers mis Mawrth a Mai 2021 i swyddi gwag fod yn is na'r ffigur pandemig cyn y coronafeirws (COVID-19). Y gostyngiadau cyfrannol mwyaf mewn swyddi gwag rhwng Ionawr a Mawrth 2025 o'i gymharu â'r chwarter blaenorol oedd yn y diwydiannau gweithgareddau gwasanaeth eraill (gostyngiad o 14.4%) a mwyngloddio a chwarela (i lawr 12.5%).

Mae amcangyfrifon cynnar Gwybodaeth Amser Real Talu Wrth Ennill²³ yn dangos gostyngiad cyffredinol yn nifer y gweithwyr cyflog yn y DU ar gyfer mis Mawrth 2025 i 30.3m, gostyngiad o 70,000 o weithwyr (neu 0.2%) o'i gymharu â'r ffigur ar gyfer mis Mawrth 2024. Yn y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2025, roedd y cynnydd mwyaf mewn gweithwyr cyflog yn y DU yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol (cynnydd o 70,200 o weithwyr neu 1.6%) a'r lleiaf yn y sector llety a gweithgareddau gwasanaeth bwyd (gostyngiad o 92,000 neu -4.2%).²⁴ Gwelwyd gostyngiad mewn gweithwyr cyflog rhwng mis Mawrth 2024 a mis

Mawrth 2025 hefyd mewn nifer o sectorau eraill, gan gynnwys gweithgynhyrchu, cyfanwerthu a manwerthu, gwybodaeth a chyfathrebu, gwasanaethau proffesiynol, gwyddonol a thechnegol, a gweinyddol a chymorth.

Mae'n bosibl bod y gostyngiadau mewn swyddi gwag a gweithwyr cyflog yn rhannol oherwydd y teimlad y byddai busnesau'n lleihau recriwtio a chyfrif staff o ganlyniad i'r cynnydd mewn Yswiriant Gwladol y DU a gyhoeddwyd yng Nghyllideb Hydref 2024.

Gostyngodd nifer y gweithwyr cyflogedig yng Nghymru 7,000 (neu -0.5%) i 1.31m yn y flwyddyn hyd at Fawrth 2025.²⁵ Mae data rhanbarthol y DU ar weithwyr cyflogedig yn ôl sector yn cael ei ddiweddar'u'n llai aml, ond mae'r data ar gyfer Ionawr 2025 yn dangos bod y gostyngiad mewn gweithwyr cyflogedig dros y flwyddyn ar ei uchaf mewn gweithgareddau llety a gwasanaeth bwyd (-3,090 o weithwyr cyflogedig, neu -3.2%), a gwasanaethau gweinyddol a chymorth (-2,160 o weithwyr cyflogedig, neu -2.4%).²⁶ Dros y flwyddyn hyd at Ionawr 2025, bu cynnydd o 3,200 (neu 1.4%) o weithwyr cyflogedig yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol a chynnydd o 1,250 (neu 1.6%) o weithwyr cyflogedig yn y sector gweinyddiaeth gyhoeddus.

Materion ansawdd yn ymwneud â data'r farchnad lafur yng Nghymru

Fel y nodwyd mewn adroddiadau chwarterol blaenorol, mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol wedi nodi bod meintiau samplau llai a gyflawnwyd, oherwydd heriau wrth gynnal cyfraddau ymateb, wedi creu mwy o anwadalrwydd yn yr Arolwg o'r

Llafurlu (ALI), gyda data ar gyfer Cymru ar hyn o bryd yn cynnwys cyfyngau hyder mawr.²⁷ O ganlyniad, mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn cynghori y dylid defnyddio'r data hyn yn ofalus, a bod defnyddwyr yn ystyried gwybodaeth o nifer o wahanol ffynonellau.

²² <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/jobsandvacanciesintheuk/april2025>

²³ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/bulletins/earningsandemploymentfrompayasyouearnrealtimeinformationuk/april2025>

²⁴ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

²⁵ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

²⁶ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted/current>

²⁷ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/uklabourmarket/december2024>

Newidiadau yng nghyfraddau diweithdra yn y DU ac yng Nghymru

Am y cyfnod o dri mis hyd at Chwefror 2025, amcangyfrifwyd bod cyfradd ddiweithdra'r DU (pawb 16+ oed, wedi'i haddasu'n dymhorol) yn 4.4%, yn ôl ffigurau gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol. Roedd hyn yn cynrychioli cynnydd o 0.2 pwynt canran o'i gymharu â'r ffigur ar gyfer y chwarter rhwng Rhagfyr 2023 a Chwefror 2024.²⁸

Roedd y cyfraddau diweithdra rhanbarthol uchaf yn y DU yn y tri mis a ddaeth i ben ym mis Chwefror 2025 yn Llundain (6.5%), Cymru (4.8%),

Gogledd-ddwyrain Lloegr (4.8%), Dwyrain Lloegr (4.6%), Dwyrain Canolbarth Lloegr (4.4%) a Gorllewin Canolbarth Lloegr (4.4%), tra bod y cyfraddau isaf yng Ngogledd Iwerddon (1.5%), De-orllewin Lloegr (3.3%), Gogledd-orllewin Lloegr (3.8%), a De-ddwyrain Lloegr (3.9%).²⁹ Yng Nghymru, cynyddodd y gyfradd ddiweithdra ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at Chwefror 2025 1.0 pwynt canran o'i gymharu â'r cyfnod o dri mis hyd at Chwefror 2024.

Mae nifer y bobl sy'n hawlio budd-daliadau diweithdra yn parhau i gynyddu yn y DU a Chymru

Cynyddodd nifer y bobl sy'n hawlio budd-daliadau sy'n gysylltiedig â diweithdra yn y DU (heb ei addasu'n dymhorol) 169,700 i 1.78m o bobl yn ystod y flwyddyn hyd at Fawrth 2025.³⁰

Yng Nghymru, hawliodd 67,465 o bobl fudd-daliadau sy'n gysylltiedig â diweithdra ym mis Mawrth 2025 (sy'n cyfateb i 3.5% o'r boblogaeth breswyl 16 i 64 oed, heb ei haddasu'n dymhorol, o'i gymharu â ffigur o 4.2% ar gyfer y DU), cynnydd o 3,750 yn nifer yr hawlwr o'i gymharu â mis Mawrth 2024.³¹

Yr awdurdodau unedol yng Nghymru gyda'r gyfran uchaf o'r boblogaeth o oedran gweithio yn hawlio budd-daliadau sy'n gysylltiedig â diweithdra, yn ôl y data ar gyfer mis Mawrth 2025, oedd Casnewydd (4.8%), Blaenau Gwent (4.2%), Caerdydd (4.0%), Conwy (4.0%), a Sir Ddinbych (hefyd 4.0%), a'r rhai gyda'r cyfrannau isaf oedd Sir Fynwy (2.5%), Ceredigion (2.8%), Powys (2.8%), Sir Gâr (3.0%), Sir y Fflint (hefyd 3.0%), a Phen-y-bont ar Ogwr (3.1%).

Anweithgarwch economaidd yn lleihau yn y DU a Chymru

Roedd cyfradd anweithgarwch economaidd y DU (wedi'i haddasu'n dymhorol, pawb rhwng 16 a 64 oed) yn y cyfnod rhwng Rhagfyr 2024 a Chwefror 2025 yn 21.4% yn ôl data Arolwg o'r Llafurlu y SYG. Roedd hyn 0.7 pwynt canran yn is na'r gyfradd flwyddyn yn ôl (Rhagfyr i Chwefror 2024),³² gyda'r SYG yn nodi bod y gostyngiad blynyddol hwn mewn anweithgarwch wedi'i yrru gan y rhai oedd

yn economaidd anweithgar oherwydd eu bod yn fyfyrwyr, yn sâl hirdymor neu wedi ymddeol.

Gostyngodd y gyfradd anweithgarwch economaidd yng Nghymru, yn y cyfnod rhwng mis Rhagfyr a mis Chwefror 2025, 2.0 pwynt canran yn ystod y flwyddyn i 25.9%.³³ Fel y nodwyd uchod, dylid bod yn ofalus wrth ddehongli data'r Arolwg o'r Llafurlu oherwydd problemau ansawdd parhaus.

²⁸ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/employmentintheuk/latest#unemployment>

²⁹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/regionallabourmarket/latest>

³⁰ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peoplenotinwork/outofworkbenefits/datasets/claimantcountcla01>

³¹ <https://stats.wales.gov.wales/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/People-and-Work/Unemployment/Claimant-Count/claimantcount-by-welsh-local-areas-variable-month>

³² [ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/employmentintheuk/latest#economic-inactivity](https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/employmentintheuk/latest#economic-inactivity)

³³ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/regionallabourmarket/latest>

Dirywiad yn allbwn diwydiant adeiladu Cymru o 2023Ch3 i 2024Ch3

Mae Ffigur 2.1 yn dangos y duedd ym mynegeion cynhyrchu, adeiladu a gwasanaethau marchnad Cymru o 2021Ch3 i 2024Ch3. Ychydig iawn o amrywiad a wnaeth y mynegai gwasanaethau marchnad yn ystod y cyfnod hwn, gan fod 0.7% yn is na lefel 2022 ar gyfer Cymru yn 2024Ch3. Roedd y ffigur cymharol ar gyfer y DU 1.1% yn uwch na lefel 2022. Roedd cynnydd bach ym mynegai cynhyrchu Cymru yn 2024Ch3, ond roedd yn dal i fod 5.8% yn is na lefel 2022 (roedd ffigur cymharol y DU 2.6% yn is na lefel 2022). Yn y cyfamser, gostyngodd mynegai adeiladu Cymru am y pedwerydd chwarter yn olynol yn 2024Ch3, gan fod 2.4% yn is na lefel 2022. Ar gyfer y DU gyfan, roedd y ffigur cymharol 2.5% yn uwch na lefel 2022.

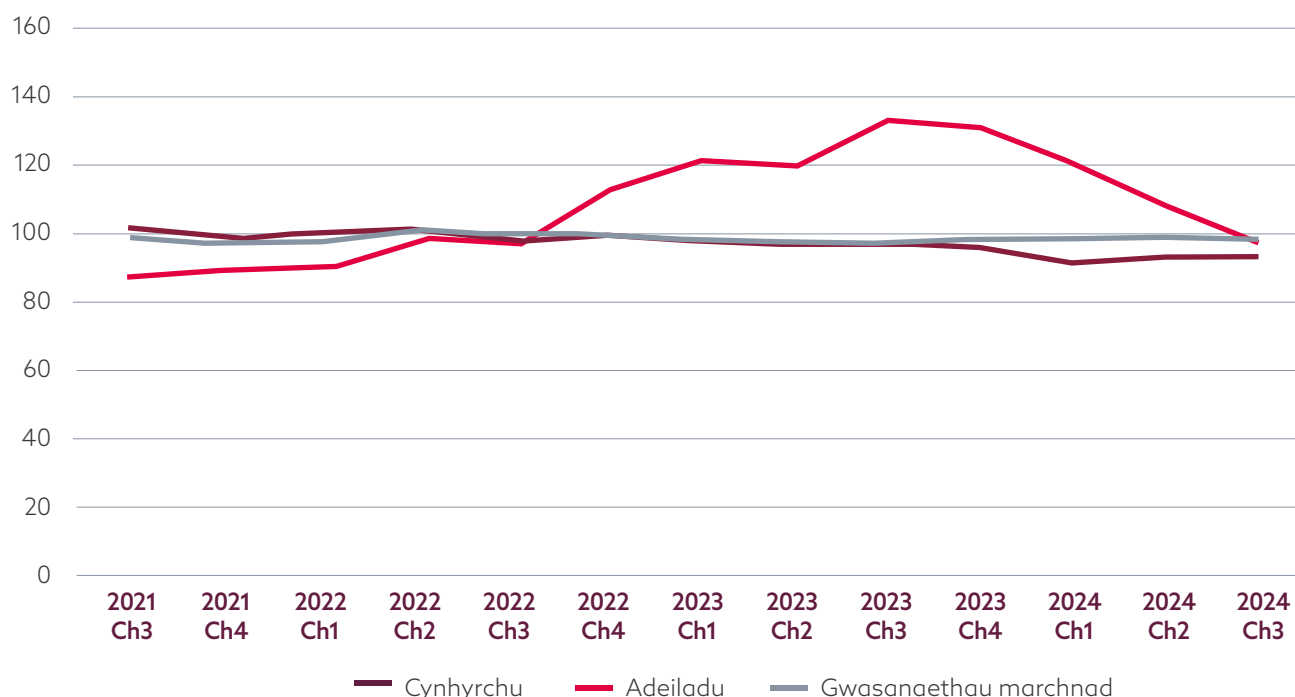
Adroddodd crynodeb o amodau busnes Asiantau Banc Lloegr a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2025, ar draws diwydiant adeiladu'r DU

gyfan, fod cyfyngiadau ar ddatblygiadau yn y dyfodol yn cynnwys "oedi cynllunio, diffyg cysylltiadau cyfleustodau, costau uchel a rhywfaint o brinder llafur".

Ym mis Mawrth 2025, cyhoeddodd CBI Cymru ei adroddiad Cynllunio ar gyfer Twf yn nodi argymhellion i ddiwygio'r system gynllunio yng Nghymru a chyflymu adeiladu tai a phrosiectau seilwaith eraill. Nodir pum maes allweddol yn yr adroddiad: darparu adnoddau gwell ar gyfer awdurdodau cynllunio; arloesedd a thechnoleg i fod wrth wraidd strategaeth gynllunio gyffredinol; hybu cyflenwad tai a diwygio cynlluniau datblygu lleol; cymryd camau i fynd i'r afael â phrinder cynllunwyr ledled y wlad; a chydweithio mwy effeithlon ac agosach rhwng y llywodraethau datganoledig ar brosiectau seilwaith ar raddfa fawr.

Ffigur 2.1.

Mynegeion allbwn Cymru: tuedd 2021Ch3 - 2024Ch3 (2022=100)

Ffynhonnell: Stats Cymru, Mynegeion Cynhyrchu ac Adeiladu Cymru (2022=100) yn ôl adran a blwyddyn a Mynegai Gwasanaethau Marchnad (2022=100) yn ôl blwyddyn ac ardal.

Gostyngodd gwerth nwyddau a allforiwyd o Gymru yn y flwyddyn hyd at 2024Ch4

Mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn cynghori rhywfaint o ofal wrth ddehongli data ar fasnach. Fel arfer, cyhoeddir data mewn prisiau cyfredol neu enwol, sy'n golygu nad ydynt wedi'u haddasu i gael gwared ar effeithiau chwyddiant.

Ar gyfer y cyfnod hyd at 2024Ch4, mae data masnach nwyddau ar gyfer rhanbarthau'r DU yn dangos bod gostyngiad wedi bod yng ngwerth allforion o holl wledydd y DU, ac eithrio Gogledd Iwerddon, yn y deuddeg mis a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2024 o'i gymharu â'r deuddeg mis blaenorol.³⁴ Gostyngodd gwerth nwyddau a allforiwyd o Gymru 15.1% i £16.52bn yn y deuddeg mis a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2024 (o'i gymharu â gostyngiad o 4.5% yn Lloegr, 3.6% yn yr Alban, a chynnydd o 1.1% yng Ngogledd Iwerddon).

Gostyngodd cyfanswm gwerthoedd allforion yn ôl cynhyrchion yng Nghymru yn y rhan fwyaf o gategorïau dros y flwyddyn hyd at Ragfyr 2024.³⁵ Gostyngodd cyfanswm allforion Tanwyddau Mwynau i £1.52bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2024Ch4. Gostyngodd cyfanswm allforion Cemegau i £2.25bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2024Ch4, o £2.41bn yn y deuddeg mis blaenorol, gostyngiad o 6.9%. Gostyngodd gwerth allforion cynhyrchion Peiriannau a Thrafnidiaeth Cymru i £7.86bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2024Ch4, o £8.28bn yn y deuddeg mis blaenorol, gostyngiad o 5.1%.

Cyfanswm nifer yr allforwyr i Gymru yn 2024Ch4 oedd 3,096, gostyngiad o 50 (neu 1.6%) o 2023Ch4 (gan ddefnyddio'r Dull Rhif Cyfan³⁶). Yn yr un cyfnod, bu gostyngiad o 4.1% ar gyfer y DU gyfan.³⁷ Dangosodd Cyllid a Thollau EM ddata cyfaint masnach a gyhoeddwyd ar gyfer y flwyddyn hyd at 2024Ch4 fod màs net o 5.9 biliwn cilogram wedi'i allforio o Gymru, gostyngiad o 26.4% o'i gymharu â'r deuddeg mis blaenorol.³⁸

Yn y flwyddyn hyd at Ragfyr 2024, gostyngodd gwerth nwyddau a fewnforiwyd yng Nghymru 2.5% i £20.73bn o'i gymharu â'r deuddeg mis blaenorol. Roedd hyn yn cymharu â gostyngiadau yng ngwerth mewnforyn yn Lloegr o 3.9%, yn yr Alban o 9.7%, a chynnydd yng Ngogledd Iwerddon o 1.8%.³⁹

Yng Nghymru, cyfanswm y mewnforyn yn 2024Ch4 oedd 8,901, cynnydd o 1.2% o'i gymharu â'r ffigur yn 2023Ch4. Yn y DU, cynyddodd cyfanswm y mewnforyn 3.0% dros yr un cyfnod.⁴⁰ Dangosodd data cyfaint masnach a gyhoeddwyd gan Gyllid a Thollau EM, ar gyfer y flwyddyn hyd at 2024Ch4, fod màs net o 16.7 biliwn cilogram wedi'i fewnforio i Gymru, gostyngiad o 10.0% o'r flwyddyn flaenorol hyd at ddiwedd 2023Ch4.⁴¹

Yn dilyn statws arbennig Porthladd Rhydd Celtaidd Port Talbot ac Aberdaugleddau a lansiwyd ym mis Tachwedd 2024, lansiwyd Porthladd Rhydd Ynys Môn ym mis Mawrth 2025, gan alluogi buddion treth a thollau i fusnesau, a chyda'r nod o ddod yn ganolfannau cenedlaethol ar gyfer masnach a buddsoddiad byd-eang.⁴²

³⁴ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2024>

³⁵ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2024#datasets>

³⁶ "Dull y rhif cyfan": Mae busnes yn cyfrif fel 1 ym mhob rhanbarth lle mae ganddo weithwyr.

³⁷ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2024#datasets>

³⁸ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

³⁹ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2024>

⁴⁰ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2024>

⁴¹ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

⁴² https://tradeandinvest.wales/inside-story/boost-ynys-mon-freeport-goes-live?dm_i=4SS6,10STB,MJJU,4RY47,1

Y cyd-destun ar gyfer Cymru wrth i drefniadau tariffau newydd gael eu cyhoeddi gan yr Unol Daleithiau

Fe wnaeth y strwythur tariff newydd a gyhoeddwyd gan yr Arlywydd Trump ym mis Ebrill 2025 effeithio ar weithgynhyrchu Cymru naill ai'n uniongyrchol neu drwy gadwyni cyflenwi, yn ogystal â lleihau hyder, cynyddu ansicrwydd, ac o bosibl effeithio ar benderfyniadau buddsoddi busnes - er y bydd marchnad yr Unol Daleithiau yn parhau i fod yn bwysig i gwmnïau Cymru.

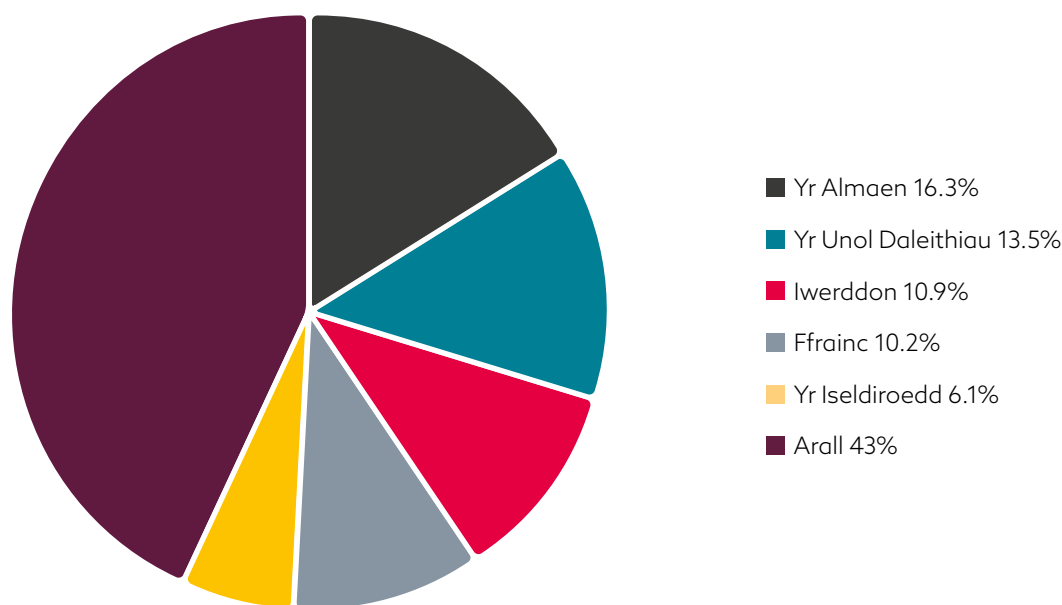
Mae'r adran hon yn darparu rhywfaint o gyd-destun ychwanegol sy'n ymwneud â safle masnachu rhwngwladol Cymru. Mae hyn yn cynnwys dadansoddiad o gysylltiadau masnach yn ôl gwlad a chynnyrch, yn ogystal ag ystyried yr economïau lleol posibl yng Nghymru a allai gael eu taro waethaf gan newidiadau yn strwythur a chostau masnach.

Mae'r data gan Gyllid a Thollau EM⁴³ a ddangosir yn Ffigur 2.2, yn tynnu sylw at y partneriaid masnachu gorau yn ôl gwerth masnach ar gyfer allforion nwyddau Cymru. Yn y flwyddyn hyd at ddiwedd mis Rhagfyr 2024, roedd gwerth allforion nwyddau Cymru yn £16.52bn⁴⁴, gyda'r partneriaid masnachu gorau yn ôl gwerth yn yr Almaen (£2.69bn, neu 16.3%), yr Unol Daleithiau (£2.24bn, neu 13.5%), Iwerddon (£1.80bn, neu 10.9%) a Ffrainc (£1.69bn, 10.2%).⁴⁵

Roedd gwerth mewnforion i Gymru yn y flwyddyn hyd at ddiwedd mis Rhagfyr 2024 yn £20.73bn, gyda'r partneriaid masnachu mwyaf yn ôl gwerth yn yr Unol Daleithiau (£4.21bn, neu 20.3%), Tsieina (£1.71bn, neu 8.2%), yr Iseldiroedd (£1.40bn, 6.8%), a'r Almaen (£1.21bn, neu 5.8%).

Ffigur 2.2.

Gwlad cyrchfan allforion nwyddau o Gymru: Canran o werth allforio yn ôl gwlad (blwyddyn hyd at ddiwedd mis Rhagfyr 2024)

Ffynhonnell: Data Cyllid a Thollau EM: ar gael yn: <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table>

⁴³ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

⁴⁴ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2024/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2024>

⁴⁵ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

Dangosir gwerthoedd masnach yn ôl categori cynnyrch ar gyfer allforion Cymru i'r Unol Daleithiau, a mewnforyn ohonyn nhw, yn Ffigur 2.3. Mae hyn yn datgelu, yn y flwyddyn hyd at ddiwedd mis Rhagfyr 2024, mai yn nhermau gwerth punt, yr oedd yr allforion o Gymru i'r Unol Daleithiau ar eu uchaf yng nghategori cynnyrch Peiriannau ac offer trafndiaeth (£1.1bn) - yma yn enwedig yn is-gategori "Peiriannau ac offer cynhyrchu pŵer" (£0.49bn), a "Peiriannau, apiau ac offer trydanol" (£0.17bn).

Roedd cyfraniadau gwerth cymharol uchel o allforion yn yr is-gategori tanwyddau mwynau, ireidiau a deunyddiau cysylltiedig o "Petroliwm, cynhyrchion petrolewm a deunyddiau cysylltiedig" (£0.23bn); ac is-gategori Cemegau a chynhyrchion cysylltiedig o "Cynhyrchion Meddyginiaethol a Fferyllol" (£0.21bn), i'r Unol Daleithiau.

Y mewnforyn gwerth uchaf i Gymru o'r UDA, yn y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2024, oedd yn y categori tanwyddau mwynau, ireidiau a deunyddiau cysylltiedig (£1.89bn), a pheiriannau ac offer trafndiaeth (£1.83bn). Yn y cyntaf, roedd yr is-gategori "Petroliwm, cynhyrchion petrolewm a deunyddiau cysylltiedig" yn cyfrif am £1.82bn, ac yn yr olaf, roedd yr is-gategori "Peiriannau ac offer cynhyrchu pŵer" yn cyfrif am £1.37bn o fewnforyn Gymru o'r UDA.

Er bod data masnach nwyddau CThEM ar gyfer Cymru yn rhoi trosolwg diddorol o raddfa a chwmpas masnach uniongyrchol ag UDA, ac felly'n arwydd o'r posibilrwydd o fod yn agored i dariffau, dim ond rhannol yw hyn. Er enghraifft, mae cwmnïau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru yn darparu mewnbynnau i gadwyni gwerth byd-eang, naill ai'n uniongyrchol, neu fel rhan o'r gadwyn gyflenwi i gwmnïau sydd wedi'u lleoli yn y DU, a allai wedyn gael eu heffeithio gan dariffau a allai fod yn uwch na'r DU.

Ffigur 2.3.
Gwerth masnach nwyddau rhwng Cymru ac UDA yn ôl categori cynnyrch (blwyddyn hyd at ddiwedd mis Rhagfyr 2024)

Categori cynnyrch	Cyfanswm gwerthoedd allforio fesul cynnyrch Cymru i UDA (£000au)	% Gwerth holl allforion Cymru i UDA	Cyfanswm y gwerthoedd mewnforyn fesul cynnyrch o UDA i Gymru (£000au)	% Gwerth yr holl fewnforyn i Gymru o UDA
0 Bwyd ac anifeiliaid byw	18,986	0.8	15,015	0.4
1 Diodydd a thybaco	3,044	0.1	1,903	0.0
2 Deunyddiau crai, anfwytadwy, ac eithrio tanwydd	4,167	0.2	15,322	0.4
3 Tanwydd mwynol, ireidiau a chysylltiedig	227,162	10.1	1,888,138	44.8
4 Olewau, brasterau a chwyrau anifeiliaid a llysiau	1,037	0.0	248	0.0
5 Cemegau a chynhyrchion cysylltiedig	433,827	19.4	174,973	4.2
6 Nwyddau wedi'u gweithgynhyrchu	225,080	10.1	185,261	4.4
7 Peiriannau a chyfarpar cludo	1,054,238	47.1	1,825,217	43.4
8 Eitemau gweithgynhyrchu amrywiol	267,602	12.0	101,695	2.4
9 Nwyddau/trafodion eraill	3,147	0.1	2,565	0.1
Cyfanswm	2,238,290	100.0	4,210,337	100.0

Ardaloedd o Gymru a allai gael eu taro waethaf gan newidiadau yn strwythur masnach

Dangosodd yr Arolwg Masnach diweddaraf ar gyfer Cymru, a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2024 ac a oedd yn cwmpasu'r flwyddyn 2022, fod y sector gweithgynhyrchu yn cyfrif am y rhan fwyaf (79%) o allforion o Gymru,⁴⁶ gyda busnes a gwasanaethau eraill yn dilyn ar 15%. Gellir cael rhyw arwydd o ardaloedd yng Nghymru sy'n fwy agored i newidiadau mewn masnach fyd-eang trwy ddadansoddi dwyster cyflogaeth gweithgynhyrchu yn ôl lleoliad.

Gan ddefnyddio'r data diweddaraf sydd ar gael adeg ysgrifennu o'r Arolwg Cofrestr Busnesau a Chyflogaeth (ACBC), a chan ddeillio cyfran y gweithwyr cyfwerth ag amser llawn (CALI)⁴⁷ sy'n gweithio yn y sector gweithgynhyrchu, mae

Ffigur 2.4 yn dangos yr awdurdodau lleol yng Nghymru sydd â'r ganran uchaf o weithwyr CALI yn y sector gweithgynhyrchu. Er enghraifft, mae data ACBC yn dangos mai Sir y Fflint sydd â'r nifer uchaf o weithwyr gweithgynhyrchu yn ôl awdurdod lleol yng Nghymru, sef dros 18,600, a'r gyfran gweithgynhyrchu uchaf o weithwyr (30.5%). Er mai dim ond ychydig dros 4,200 o weithwyr CALI gweithgynhyrchu sydd ym Mlaenau Gwent, mae'r rhain yn cyfrif am dros 26% o'r cyfanswm. Sylwch fod y data yn Ffigur 2.4 yn ymwneud â 2023, a bu rhai newidiadau sylweddol mewn cyflogaeth gweithgynhyrchu ers hynny, er enghraifft gan gynnwys yn Tata Steel yng Nghastell-nedd Port Talbot.

Ffigur 2.4.
Awdurdodau lleol Cymru gyda'r ganran uchaf o weithwyr FTE mewn gweithgynhyrchu (2023)

Awdurdod Lleol	CALI mewn Gweithgynhyrchu	CALI mewn Gweithgynhyrchu fel % o'r holl CALI mewn awdurdod lleol
Sir y Fflint	18,640	30.5
Blaenau Gwent	4,290	26.4
Caerffili	11,080	23.2
Wrecsam	11,300	22.8
Castell-nedd Port Talbot	9,010	21.3
Torfaen	5,720	17.9

Ffynhonnell: SYG, ACBC, o NomisWeb.

⁴⁶ <https://www.gov.wales/trade-survey-wales-tsw-2022-official-statistics-development.html>
⁴⁷ Yma, gan dybio bod dau weithiwr rhan-amser yn hafal i un gweithiwr llawn amser.

Rhagolygon economi'r DU

Cyhoeddwyd cymhariaeth o ragolygon annibynnol a dderbyniwyd rhwng 1 a 14 Ebrill 2025 yn *Rhagolygon Trysorlys EM ar gyfer Economi'r DU ym mis Ebrill 2025*.⁴⁸ Cyfartaledd y rhagolygon newydd ar gyfer twf CDG y DU yn 2025 oedd 0.8%, gostyngiad o 0.2 pwynt canran o'i gymharu â'r hyn a ragwelwyd gan gyfartaledd y rhagolygon newydd yng nghyhoeddiad mis Mawrth 2025.⁴⁹ Awgrymodd astudiaeth ar wahân, gan *Financial Times Research and Consensus Economics*, o ddeg rhagolwg ar gyfer economi'r DU (a wnaed ar ôl i'r UDA ddatgelu tariffau byd-eang mwy ymosodol), hefyd y bydd twf CDG y DU yn arafu i 0.8% yn 2025, i lawr o'r 1.2% a ddisgwyliwyd ym mis Ionawr.⁵⁰

Atodiad 2 i'r adroddiad hwn yn dangos crynodeb o ragolygon CDG dethol ar gyfer y DU ar gyfer 2025 a 2026, ynghyd â rhagolygon ar gyfer cyfradd Ddiweithdra'r LFS, a'r twf mewn prisiau ar gyfer chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) a Mynegai Prisiau Manwerthu (MPM).

⁴⁸ <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-april-2025>

⁴⁹ <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-march-2025>

⁵⁰ <https://www.ft.com/content/3a2f29ca-13c0-480c-a0d1-9d2a09142fb6>

- Gostyngiad sylweddol yn hyder busnesau bach yn 2024Ch4.
- Roedd marwolaethau busnesau yng Nghymru yn fwy na genedigaethau busnesau yn ystod 2024Ch4.
- Profodd busnesau Cymru gynnydd mewn trosiant ym mis Chwefror 2025 a disgwyliwyd i drosiant gynyddu ymhellach yn ystod mis Ebrill 2025.

Poblogaeth fusnes

Mae'r data Amcangyfrifon Poblogaeth Busnes a gyhoeddwyd yn ddiweddar⁵¹ yn dangos bod 219,955 o fusnesau bach a chanolig yng Nghymru ar ddechrau 2024, sy'n cyfrif am 99.9% o holl

busnesau Cymru, a 73.3% o gyflogaeth y sector preifat. Roedd y mwyafrif llethol o'r rhain (95.6%) yn ficro-fentrau yn cyflogi llai na deg o bobl.

Gostyngiad sylweddol yn hyder busnesau bach yn 2024Ch4

Fe brofodd Mynegai Busnesau Bach y DU (MBB)⁵² Ffederasiwn Busnesau Bach (FfBB) ostyngiad sylweddol yn ystod 2024Ch4 i -64.5 (o -24.4 yn 2024Ch3)⁵³. Dyma oedd y trydydd cwmpw chwarterol yn olynol mewn hyder busnesau bach a'r lefel isaf a gofnodwyd ers dechrau'r pandemig yn 2020Ch1. Mae Ffigur 3.1 yn dangos tuedd MBB yr FfBB rhwng 2022Ch4 a 2024Ch4.

Yn 2024Ch4, roedd balans net busnesau bach a oedd yn adrodd am dwf refeniw yn -32.1, gwaethygiad sylweddol o'r -13.8% a gofnodwyd

yn y chwarter blaenorol. Gostyngodd disgwyliadau ar gyfer twf yn y dyfodol hefyd gyda balans net o -25.9% yn 2024Ch4, i lawr o -4.0% yn 2024Ch3. Arhosodd pob sector a arolygwyd gan yr MBB yn negyddol yn 2024Ch4. Y sector llety a gwasanaethau bwyd oedd y mwyaf pesimistaidd o hyd, gyda darlleniad MBB o -111.0 pwynt (i lawr o -79.4 yn 2024Ch3), ac yna'r sectorau cyfanwerthu a manwerthu, adeiladu, a gweithgynhyrchu.

⁵¹ www.gov.uk/government/statistics/busby-iness-population-estimates-2024

⁵² Mae'r FfBB yn egluro: "Mae'r Mynegai Busnesau Bach yn fynegai pwysol o'r ymatebion i'r cwestiwn: "Gan ystyried perfformiad cyffredinol eich busnes, ac anwybyddu unrhyw amrywiadau tymhorol arferol ar yr adeg hon o'r flwyddyn, sut ydych chi'n gweld rhagolygon busnes dros y tri mis nesaf, o'i gymharu â'r tri mis blaenorol?" Rhoddir y pwysoliad +2, gwelliant ychydig +1, tua'r un fath â 0, ychydig yn waeth -1, a llawer yn waeth -2 i gyfran y cwmnïau sy'n nodi gwelliant mawr; mae'r Mynegai Busnesau Bach yn deillio o swm y ffactorau hyn. Mae'r FfBB yn egluro bod maint y sampl yng Nghymru yn rhy fach i gyhoeddi data sydd wedi'i gyfyngu i Gymru (sef hefyd yr achos yng Ngogledd Iwerddon).

⁵³ Mynegai Busnesau Bach y FfBB, 2024Ch4 www.fsb.org.uk/resources/reports/small-business-index/small-business-index-quarter-4-2024-MCTRCGWM37J5HBNA2ZCTS3TJUPNM

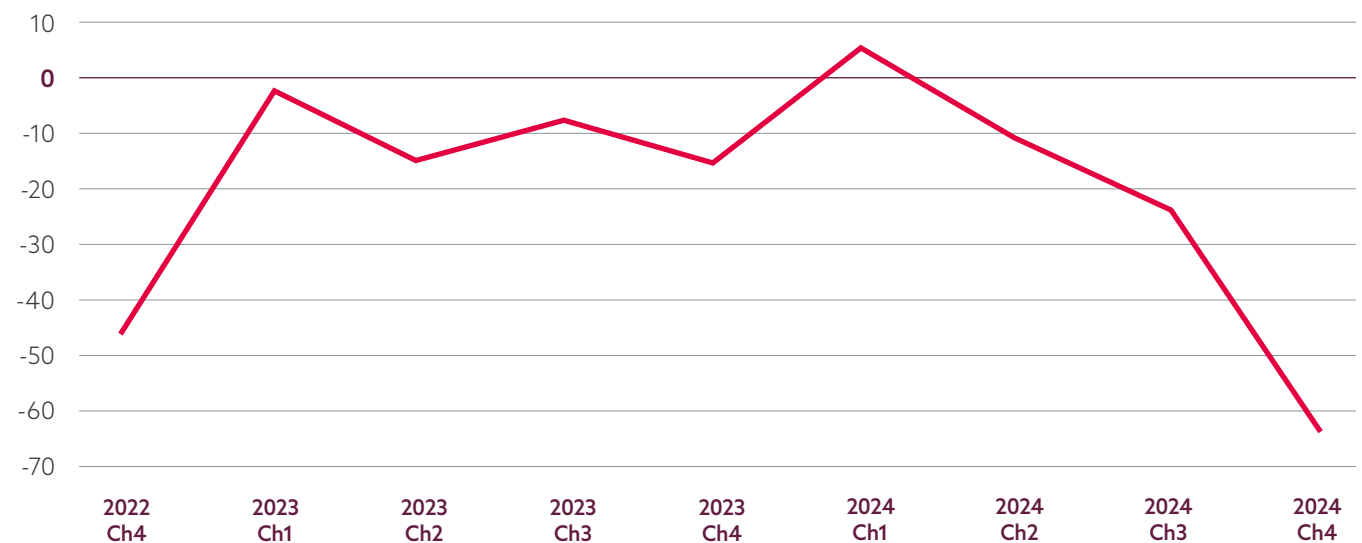
Yr economi ddomestig yw'r prif bryder i fusnesau bach a chanolig o hyd

At ei gilydd, nodwyd yr economi ddomestig fel y rhwystr mwyaf arwyddocaol i dwf, gyda 65.3% o fusnesau yn disgwyl iddo effeithio ar eu

rhagolygon twf. Y baich treth (43.1%) a chostau llafur (42.0%) oedd y rhwystrau nesaf a nodwyd fwyaf i dwf gan fusnesau bach a ymatebodd.

Ffigur 3.1.

Mynegai Hyder Busnesau Bach y DU, 2022Ch4 – 2024Ch4

Ffynhonnell: Mynegai Busnesau Bach y FfBB⁵⁴

Adroddodd Monitor Hyder Busnes (MHB) Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr (a adwaenir fel ICAEW) ar gyfer 2024Ch4 gwypm sydyn yn hyder busnes cyffredinol y DU i +0.2 (o +14.4 yn 2024Ch3). Mae'r mynegai hwn bellach yn sylweddol is na'i norm hanesyddol o +5.3⁵⁵. Nododd y Monitor hwn fod hyder busnes wedi gostwng ym mhob gwlad a rhanbarth o'r DU, gyda'r mwyafrif bellach mewn tiriogaeth negyddol. Profodd hyder busnes yng Nghymru gwypm sylweddol ac roedd yr ail wannaf (ar ôl y De-orllewin) ar -12.1, ar ôl bod yr ail gryfaf ledled y DU yn 2024Ch3 ar +26.1. Er bod cwmnïau Cymru wedi nodi cynnydd o 2.8% mewn twf elw yn y flwyddyn hyd at Ch4 2024, roedd hyn ychydig yn is na chyfartaledd y DU o 3.3%. Serch hynny, roedd 3.8% o fusnesau Cymru

a ymatebodd yn rhagweld gwelliant mewn twf elw dros y flwyddyn nesaf (yn erbyn cyfartaledd y DU o 5.0%).

Mae MHB yr FfBB yn seiliedig ar arolwg o 1,396 o berchnogion busnesau bach a masnachwyr unigol, a chynhaliwyd yr arolwg diweddaraf rhwng 10 a 30 Rhagfyr 2024. Nid yw'r MHB yn dychwelyd canlyniad ar gyfer Cymru na Gogledd Iwerddon gan fod yr FfBB yn egluro bod meintiau'r samplau rhanbarthol yn rhy fach. Mae canlyniadau arolwg MHB yr ICAEW yn seiliedig ar 1,000 o gyfweiliadau ffôn gyda Chyfrifwyr Siartredig ICAEW sy'n cwmpasu ystod o sectorau, rhanbarthau a meintiau cwmnïau yn y DU. Mae'r arolwg BCM diweddaraf yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 14 Hydref a 13 Rhagfyr

⁵⁴ Mynegai Busnesau Bach yr FfBB, 2024Ch4 op. cit.

⁵⁵ Mae ICAEW yn egluro: 'mae canlyniadau'r arolwg yn seiliedig ar 1,000 o gyfweiliadau ffôn ymhlith Cyfrifwyr Siartredig ICAEW sy'n cwmpasu ystod o sectorau, rhanbarthau a meintiau cwmnïau yn y DU, gan sicrhau darlun cynrychioliadol o economi'r DU'. www.icaew.com/technical/economy/business-confidence-monitor

2024, cyfnod gwahanol i MHB yr FfBB, a all gyfrif yn rhannol am rai o'r gwahaniaethau yn y canfyddiadau. Efallai mai'r gwahaniaeth methodolegol mwyaf arwyddocaol rhwng

y ddau arolwg yw, er bod yr MBB wedi'i dargedu at fusnesau bach, mae'r BCM yn cwmpasu busnesau o bob maint.

Profodd 25% o fusnesau bach a chanolig Cymru dwf yn ystod ail hanner 2024

Mae data Monitor Cyllid Busnesau Bach a Chanolig (Monitor Cyllid BBaCh) ar gyfer Cymru⁵⁶ yn datgelu bod 25% o fusnesau bach a chanolig (BBaCh) yng Nghymru (ac eithrio busnesau sy'n dechrau o'r newydd) wedi profi twf yn ystod ail hanner 2024, sy'n is na'r 30% a brofodd dwf yn ystod H1 2024. Yn nodedig, fodd bynnag, profodd 29% o fusnesau bach a chanolig Cymru dwf yn ystod Ch4 2024 o'i gymharu â 21% yn ystod Ch3 2024, sy'n arwydd bod trydydd chwarter 2024 wedi pwysu'n drwm ar y lefel gyffredinol o dwf a brofwyd yn ystod H2 2024. Yn ôl maint busnes, profodd 45% o fusnesau sy'n cyflogi 50-249 o weithwyr, 50% o'r rhai sy'n cyflogi 10-49, 34% yn cyflogi 1-9, a 24% o'r rhai heb weithwyr, dwf yn ystod 2024. Hefyd, yng Nghymru, profodd 39% o fusnesau bach a chanolig trafniadaeth, storio a chyfathrebu dwf yn ystod 2024. Roedd sectorau eraill lle roedd canran y busnesau bach a chanolig yng Nghymru wedi profi twf nodedig yn ystod 2024 yn cynnwys: gweithgynhyrchu (38%); cyfanwerthu a manwerthu (31%); gwestai a bwytai (31%); eiddo tiriog, rhentu a chyingor busnes (31%); ac adeiladu (20%).

Adroddodd dadansoddiad Monitor Cyllid SME y DU ar gyfer 2024Ch4⁵⁷ fod 30% o'r holl fusnesau bach a chanolig yn y DU a ymatebodd (ac eithrio busnesau newydd) wedi profi twf dros y chwarter. Mae'r twf hwn yn uwch na'r hyn a brofwyd yng nghanol y pandemig yn ystod 2020 a 2021, ond arhosodd yn is na'r lefelau cyn-bandemig a oedd fel arfer tua 40%. Wedi'u dadansoddi yn ôl maint, profodd 50% o fusnesau'r DU sy'n cyflogi 50-249 o weithwyr, 45% o'r rhai sy'n cyflogi 10-49, 37% sy'n cyflogi 1-9, a 26% o'r rhai heb unrhyw weithwyr, dwf yn ystod 2024Ch4. Hefyd, adroddodd Monitor Cyllid Busnesau Bach a Chanolig y DU fod 48% o'r busnesau a ymatebodd yn ystod chwarter 4 2024 wedi rhestru'r hinsawdd economaidd, a 35% o gostau cynyddol, fel rhwystrau sylweddol i dwf busnesau bach a chanolig.

⁵⁶Mae data ar gyfer Cymru yn deillio o ddeddoliad o Fonitor Cyllid BBaChau a ddarparwyd gan Fanc Datblygu Cymru.

⁵⁷www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2025/03/SME-Monthly-charts-December-2024-FINAL-7.3.pdf

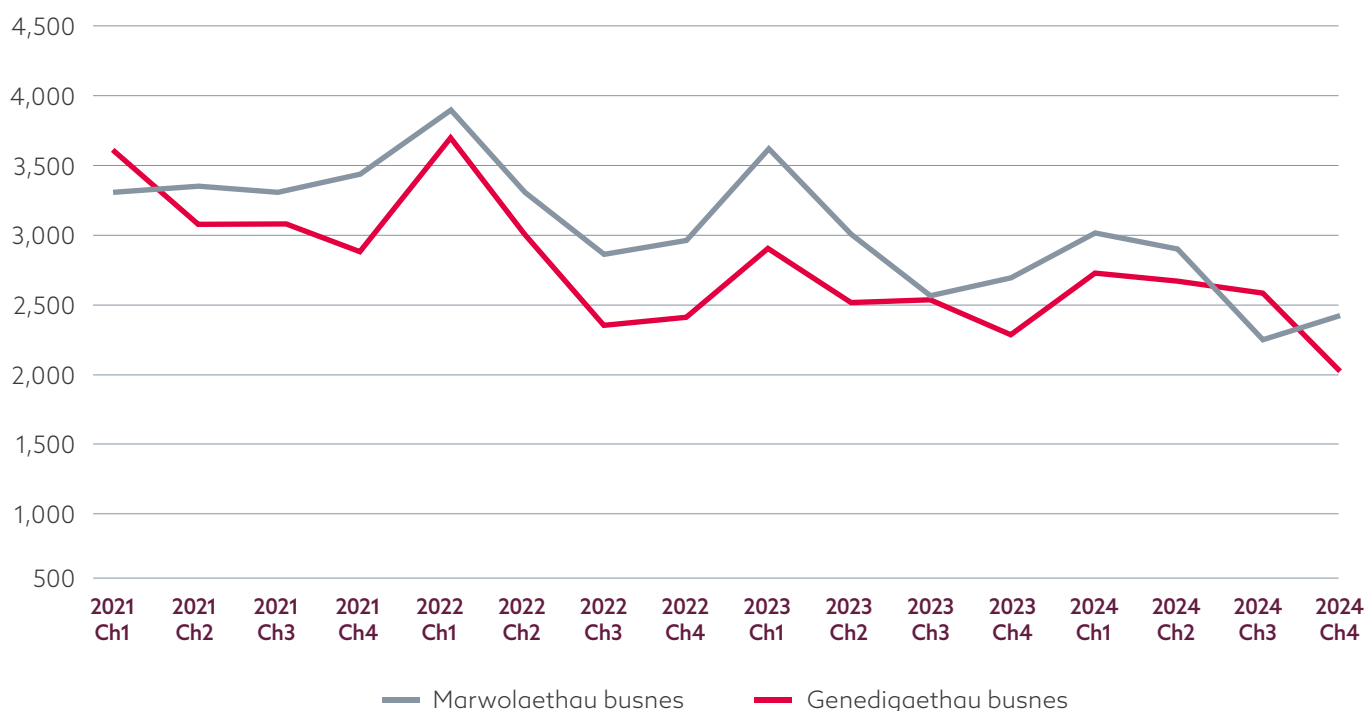
Mae marwolaethau busnesau yn y DU ac yng Nghymru yn fwy na genedigaethau busnesau

Adroddodd y SYG gyfanswm amcangyfrifedig o 65,450 o enedigaethau busnesau yn y DU yn ystod 2024Ch4. Adroddodd y SYG hefyd fod nifer y marwolaethau busnesau yn y DU yn 2024Ch4 yn 69,435. Felly, yn 2024Ch4, roedd nifer y marwolaethau busnesau yn fwy na nifer y genedigaethau busnesau ledled y DU. Mae Ffigur 3.2 yn datgelu'r amrywiad mewn genedigaethau a marwolaethau busnesau

chwarterol yng Nghymru dros y 16 chwarter diwethaf.⁵⁸ Roedd nifer y genedigaethau busnesau yng Nghymru yn 2024Ch4 yn 2,025, tra bod nifer y marwolaethau busnesau yng Nghymru yn ystod yr un cyfnod yn 2,405. Bu gostyngiad nodedig mewn genedigaethau busnesau a chynnydd mewn marwolaethau busnesau yng Nghymru yn ystod 2024Ch4.

Ffigur 3.2.

Demograffeg fusnes chwarterol yng Nghymru, 2020Ch1 - 2024Ch4

Ffynhonnell: Demograffeg Busnes y Swyddfa Ystadegau Gwladol, Ystadegau Arbrolfol Chwarterol, y DU⁵⁹

⁵⁸ www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/datasets/businessdemographyquarterlyexperimentalstatisticsuk

⁵⁹ ONS, ibid.

Arolwg effeithiau ac amodau busnes

Fe wnaeth Arolwg Effeithiau ac Amodau Busnes (BICS) y SYG ar gyfer 1 i 28 Chwefror (Ton 128)⁶⁰ adrodd fod 25.8% o fusnesau Cymru a arolygwyd wedi profi cynnydd mewn trosiant ym mis Chwefror 2025 (DU 25.0%). Roedd tua 37.5% o fusnesau Cymru a arolygwyd yn disgwyl i drosiant gynyddu ym mis Ebrill 2025 o'i gymharu â chyfartaledd y DU o 33.8%.

Datgelodd y BICS hefyd, yn ystod mis Chwefror 2025, fod 9.2% o fusnesau a arolygwyd yng Nghymru (DU 10.4%) wedi nodi bod prisiau'r nwyddau a'r gwasanaethau a werthwyd gan eu busnesau wedi cynyddu o'i gymharu â'r mis blaenorol, a bod 18.8% o fusnesau

a arolygwyd yng Nghymru (DU 22.7%) wedi nodi bod y prisiau yr oeddent wedi'u talu am nwyddau a gwasanaethau wedi cynyddu o'r mis blaenorol. Dywedodd tua 17.5% o gwmnïau Cymru eu bod yn disgwyl i'w cyflogaeth gynyddu ym mis Ebrill 2025 (DU 16.1%).

O'i gymharu â'r un cyfnod yn 2024, roedd tua 26.8% o fusnesau Cymru a holwyd yn credu bod eu perfformiad wedi cynyddu (DU 23.3%), gyda 20.8% yn credu ei fod wedi gostwng (DU 23.5%). O ran disgwyliadau, roedd 38.9% o fusnesau Cymru yn disgwyl y byddai eu perfformiad yn cynyddu yn y flwyddyn i ddod (DU 34.5%).

⁶⁰ www.ons.gov.uk/economy/economicoutputandproductivity/output/datasets/businessinsightsandimpactontheukeconomy.

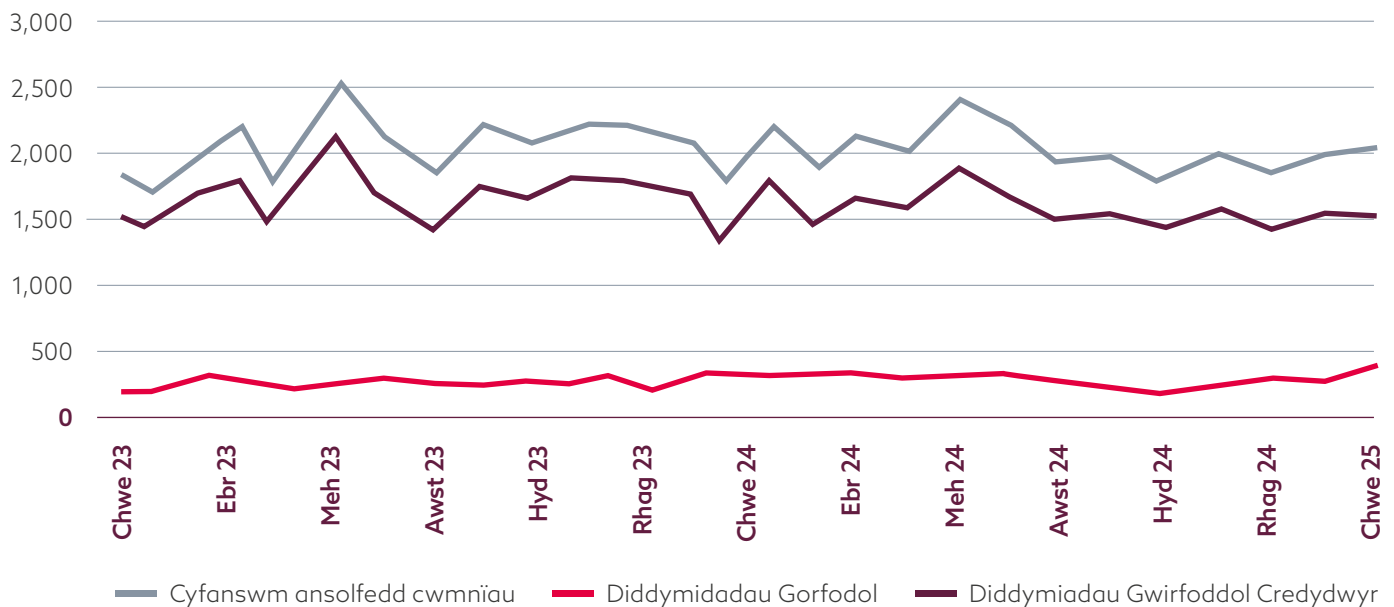
Ansolfedd busnes

Mae Ffigur 3.3 yn dangos tuedd ansolfedd cwmnïau cofrestredig yng Nghymru a Lloegr o fis Chwefror 2022 i fis Chwefror 2025. Amrywiodd nifer yr ansolfedd drwy gydol 2024 ac i ddechrau 2025. Cyfanswm yr ansolfedd misol ym mis Chwefror 2025 oedd 2,035, y lefel uchaf ers mis Gorffennaf 2024, er ei fod yn is na 12 mis

ynghynt pan oedd yn 2,188. Er bod y gyfradd gyffredinol hon yn parhau i gael ei gyrru'n bennaf gan ddiddymiadau gwirfoddol credydwy, a oedd yn 1,520 ym mis Chwefror 2025, bu cynnydd nodedig yn nifer y diddymiadau gorfodol a gyrhaeddodd 393 yn ystod yr un mis.

Ffigur 3.3.

Ansolfedd cwmnïau cofrestredig misol, Cymru a Lloegr, Chwefror 2022 – Chwefror 2025

Ffynhonnell: Ystadegau Misol Ansolfedd Llywodraeth y DU⁶¹

Gall dyfarniadau Llys Sirol ar ddyled, fel y nodwyd mewn adroddiadau blaenorol, fel rhan o duedd ehangach, helpu i ragweld ansolfedd posibl yn y dyfodol. Mae data dros dro yn dangos bod 439,000 o hawliadau Llys Sirol

yn ystod 2024Ch4, cynnydd o 9% ar 2023Ch4, ac, o'r rhain, roedd 362,000 yn hawliadau arian, cynnydd o 8% ar yr un chwarter yn 2023.⁶²

⁶¹ <https://www.gov.uk/government/statistics/company-insolvencies-november-2024/commentary-company-insolvency-statistics-november-2024>

⁶² <https://www.gov.uk/government/collections/civil-justice-statistics-quarterly#2024>

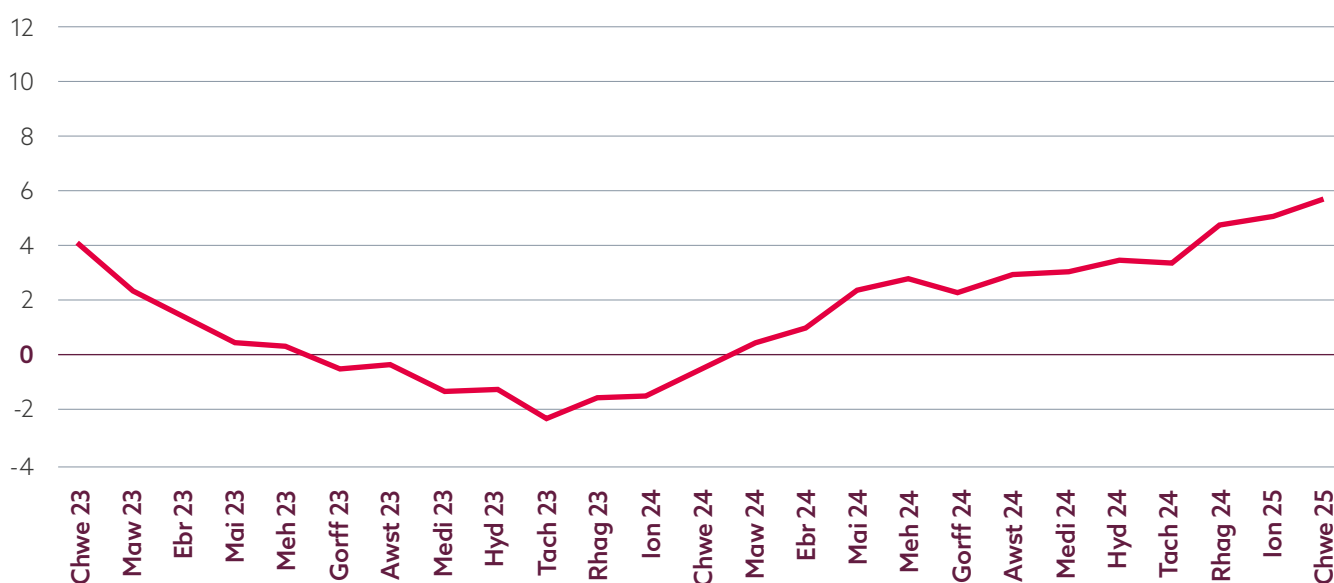
Cynyddodd prisiau tai yn y DU yn y flwyddyn hyd at Chwefror 2025

Mae data'r Swyddfa Ystadegau Gwladol, sy'n cynnwys pryniannau arian parod a phryniannau morgais, yn dangos bod prisiau tai'r DU wedi cynyddu 5.4% yn y 12 mis hyd at Chwefror 2025.⁶³ Pris cyfartalog tŷ yn y DU ym mis

Chwefror 2025 oedd £268,000, a oedd £13,000 yn uwch nag yn y flwyddyn flaenorol. Pris cyfartalog tŷ yng Nghymru ym mis Chwefror 2025 oedd £207,383, sy'n cynrychioli cynnydd o 4.1% o fis Chwefror 2024.

Ffigur 3.4.

Mynegai Prisiau Tai'r DU y Swyddfa Ystadegau Gwladol, Newid Canrannol Blynnyddol, Chwefror 2023 – Chwefror 2025

Ffynhonnell: Mynegai Prisiau Tai'r Swyddfa Ystadegau Gwladol⁶⁴

Mae Banc Lloegr wedi adrodd ym mis Chwefror 2025⁶⁵ bod nifer y morgeisi net a gymeradwywyd ar gyfer prynu tai yn 65,500, tra bod benthyciadau morgeisi net wedi gostwng £0.9bn i £3.3bn ym mis Chwefror. Yn y cyfamser, adroddodd y Banc hefyd fod y gyfradd llog effeithiol (y gyfradd llog wirioneddol a delir ar forgeisi newydd eu

tynnu) wedi cynyddu 2 bwynt sylfaen i 4.53% ar forgeisi newydd eu tynnu, a 3.87% ar y stoc o forgeisi sy'n weddill, i fyny o 3.81% ym mis Ionawr 2025. Cododd nifer y morgeisi a gymeradwywyd i 32,000 ym mis Chwefror, ond dylid nodi mai dim ond y morgeisi a gymeradwywyd gyda benthyciwr gwahanol y mae'r data hwn yn ei gofnodi.

⁶³ www.gov.uk/government/collections/uk-house-price-index-reports#full-publication-update-history

⁶⁴ SYG (Rhagfyr 2024) op. cit.

⁶⁵ <https://www.bankofengland.co.uk/statistics/money-and-credit/2025/february-2025>

Gostyngiad mewn buddsoddiad tai yn y DU yn ystod 2024

Ym mis Chwefror 2025, adroddodd Banc Lloegr fod buddsoddiad tai wedi gostwng -0.5% yn ystod 2024. Mae'r Banc bellach yn disgwyl i fuddsoddiad tai godi +0.5% yn ystod 2025, a 2¾ yn ystod 2026.⁶⁶

Yn y cyfamser, cofnododd mynegai rheolwyr prynu adeiladu S&P Global/CIPS UK⁶⁷ 46.4 mewn gweithgaredd adeiladu cyffredinol

ym mis Mawrth 2025, ymhell islaw'r trothwy niwtral o 50.0, a'r trydydd mis yn olynol pan mae lefelau allbwn adeiladu wedi gostwng. Peirianeg sifil oedd y maes gweithgaredd gwannaf (38.8), ac yna adeiladu preswyl (44.7), ac adeiladu masnachol (47.4).

Mae marchnad eiddo masnachol yn dangos arwyddion o adferiad

Mae gwerthoedd eiddo masnachol wedi dioddef ers 2022. Mae gwerthoedd eiddo diwydiannol a logisteg Ewropeaidd, er enghraifft, wedi gostwng tua phumed ran o'u gwerthoedd uchaf⁶⁸, ac mae gwerthoedd eiddo masnachol ehangach ledled Ewrop wedi gostwng bron i chwarter dros y ddwy flynedd ddiwethaf.⁶⁹

Fodd bynnag, mae arwyddion bod buddsoddwyr, yn enwedig grwpiau cyfalaf preifat yr Unol Daleithiau, yn dychwelyd i farchnad eiddo masnachol y DU ac Ewrop ar ddechrau 2025⁷⁰, wrth i'r farchnad ddechrau

dangos arwyddion o adferiad.⁷¹ Mae hyn yn dilyn arwyddion, fel y nodwyd yn yr adroddiad chwarterol blaenorol, fod gwerth gofod swyddfa a manwerthu gorau'r DU yn dechrau codi tua diwedd 2024. Serch hynny, mae cyfraddau swyddi gwag y DU yn parhau i fod tua'u lefelau uchaf mewn deng mlynedd, ac mae portffolios eiddo masnachol gwannach yn parhau i fod yn dawel.⁷²

⁶⁶ www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-report/monetary-policy-report

⁶⁷ <https://www.pmi.spglobal.com/Public/Release/PressReleases>

⁶⁸ Financial Times (25.3.25) 'Blackstone raises bid for Warehouse Reit as property dealmaking heats up'. www.ft.com/content/6ac5a7ee-c5c4-454e-bc9b-c256238619e2

⁶⁹ Financial Times (15.11.24) 'Prime UK office and shopping centre values rise for first time in 2 years'. www.ft.com/content/befdb8d9-440e-4b69-86b7-c350e83e19db

⁷⁰ Financial Times (25.3.25) op. cit.

⁷¹ Financial Times (4.2.25) 'Commercial real estate crawls back'. www.ft.com/content/35d009b2-fae9-47ef-9532-88eadcd7d46a

⁷² Financial Times (15.11.24) op. cit.

- Yn ystod 2024, gwelwyd cynnydd o 13% flwyddyn ar flwyddyn mewn benthycia gros i fusnesau bach a chanolig y DU gan y prif fanciau stryd fawr.
- Roedd y gyfradd llog effeithiol ar fenthyciadau newydd i fusnesau bach a chanolig yn 6.90% ym mis Chwefror 2025, i lawr o 7.55% ym mis Chwefror 2024.
- Roedd cyfanswm gwerthoedd buddsoddiadau ecwiti flwyddyn ar flwyddyn hyd at drydydd chwarter 2024 ledled y DU i fyny 6.6%, ond i lawr 45.7% yng Nghymru dros yr un cyfnod.

Cyflenwad a galw am fenthyciadau busnes

Mae Arolwg Amodau Credyd chwarterol Banc Lloegr o fenthycwyr banciau a chymdeithasau adeiladu yn archwilio tueddiadau a datblygiadau mewn amodau credyd yn y DU. Mae'r arolwg yn cwmpasu benthycia i aelwydydd a benthycia i gorfforaethau anariannol, busnesau bach, a chwmnïau ariannol nad ydynt yn fanciau. Gofynnodd arolwg Ch1 2025 i fenthycwyr adrodd ar eu newidiadau canfyddedig yn ochrau cyflenwad a galw amodau credyd ar gyfer y tri mis hyd at ddiwedd mis Chwefror 2025, o'i gymharu â'r tri mis hyd at ddiwedd mis Tachwedd 2024, ac yna newidiadau disgwyliedig hyd at ddiwedd mis Mai 2025.⁷³ Dylid nodi bod yr arolwg wedi'i gynnal rhwng 3 Mawrth a 21 Mawrth 2025, ac felly nid yw'n cofnodi unrhyw newidiadau ers hynny.

Adroddodd benthycwyr fod argaeledd credyd (a ddiffinnir fel parodrwydd a gallu i gyflenwi credyd) i'r sector corfforaethol wedi cynyddu ychydig yn 2025Ch1. Cynyddodd argaeledd credyd ar gyfer busnesau bach a chanolig, ac ni newidiwyd ar gyfer busnesau mawr, yn ystod 2025Ch1. Disgwyliwyd i argaeledd cyffredinol credyd i'r sector corfforaethol aros yr un fath yn 2025Ch2.

Adroddodd benthycwyr fod y galw am fenthycia gan fusnesau bach wedi cynyddu ychydig, a bod y galw gan fusnesau canolig a mawr wedi cynyddu, yn ystod Ch1 2025. Gan edrych ymlaen, disgwylir i'r galw aros yr un fath ar gyfer busnesau bach a chanolig, a disgwylir iddo gynyddu ychydig ar gyfer busnesau mawr, yn ystod Ch2 2025.

Canfu Cyllid y DU fod benthyciadau gros i fusnesau bach a chanolig y DU gan brif fanciau'r stryd fawr wedi gweld cynnydd o 13% flwyddyn ar flwyddyn yn ystod 2024 a bod benthyciadau newydd wedi cyrraedd £16bn yn ystod y flwyddyn. Fodd bynnag, mae gwahaniaethau rhwng sectorau gyda chynnydd nodedig mewn amaethyddiaeth, eiddo tiriog, iechyd a gwaith cymdeithasol, a hamdden a gwasanaethau personol, o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. I'r gwrthwyneb, gwelodd gweithgynhyrchu a thrafnidiaeth a storio ostyngiadau mewn benthycia, tra arhosodd sectorau eraill yn ddigyfnewid i raddau helaeth.⁷⁴

⁷³ <https://www.bankofengland.co.uk/credit-conditions-survey/2025/2025-q1>

⁷⁴ www.ukfinance.org.uk/system/files/2025-03/Business%20Finance%20Review%202024%20Q4_0.pdf

⁷⁵ <https://www.bankofengland.co.uk/credit-conditions-survey/2024/2024-q4>

Canfu'r Arolwg Amodau Credyd fod benthycwyr wedi nodi bod cyfraddau diffyg talu ar fenthyciadau i fusnesau o bob maint wedi aros yr un fath yn ystod Ch1 2025. Disgwylid i'r rhain gynyddu ychydig ar gyfer busnesau bach ac aros

yr un fath ar gyfer busnesau canolig a mawr, yn ystod Ch2 2025. Arhosodd colledion mewn achos o ddiffyg talu yr un fath ar gyfer busnesau bach a chanolig, ac fe wnaethant gynyddu ychydig ar gyfer busnesau mawr, yn ystod Ch1 2025.⁷⁵

Cynnydd yn nifer y busnesau bach a chanolig yn y DU sy'n defnyddio cyllid allanol yn 2024Ch4

Canfu'r Monitor Cyllid Busnesau Bach a Chanolig (Monitor Cyllid BBaCh) fod 46% o fusnesau bach a chanolig y DU wedi defnyddio rhyw fath o gyllid allanol yn ystod 2024Ch4, i fyny o 43% yn ystod 2024Ch3.⁷⁶ Yng Nghymru, cynyddodd canran y busnesau bach a chanolig sy'n defnyddio rhyw fath o gyllid busnes yn ystod 2024Ch4 i 41%, i fyny o 37% yn ystod 2024Ch3.⁷⁷ Adroddwyd bod mynediad at gyllid yn rhwystr sylweddol i wneud busnesau gan 9% o fusnesau bach a chanolig y DU yn 2024Ch4, ffigur sefydlog drwy gydol 2024. Ar gyfer busnesau bach a chanolig yng Nghymru, adroddwyd bod mynediad at gyllid yn rhwystr sylweddol i wneud busnesau gan 6% i 11% dros 2024.

Ar draws y DU gyfan, yn ystod 2024Ch4, cododd y defnydd o gardiau credyd gan fusnesau bach a chanolig i 16%, tra bod 11% o fusnesau bach a chanolig yn defnyddio gorddrafftiau, 10% prydlesu a HP, 9% benthyciadau banc neu

forgeisi, a 2% wedi derbyn grantiau. O'r busnesau bach a chanolig hynny yng Nghymru a ddefnyddiodd ryw fath o gyllid allanol yn ystod 2024Ch4, roedd 13% wedi defnyddio gorddrafftiau, 11% cardiau credyd, 9% benthyciadau banc neu forgeisi masnachol, ac 8% prydlesu a hurbwrcasu.

Gostyngodd canran y busnesau bach a chanolig yn y DU a oedd yn chwistrellu arian personol i'w busnes ymhellach i 35% yn 2024Ch4 (38% yng Nghymru), o 39% yn 2024Ch1 (44% yng Nghymru), gyda 22% o'r busnesau hyn (23% yng Nghymru) yn credu nad oedd ganddynt ddewis i wneud hynny. Yn y cyfamser, roedd tua 19% o fusnesau bach a chanolig y DU yn dal i ad-dalu cyllid pandemig Covid-19 yn ystod 2024Ch4, tra yn ystod 2024Ch4 roedd 22% o fusnesau bach a chanolig yng Nghymru yn dal i ad-dalu cyllid pandemig.

⁷⁶ www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2025/03/SME-Monthly-charts-December-2024-FINAL-7.3.pdf

⁷⁷ Mae data ar gyfer Cymru yn deillio o ddarn o'r Monitor Cyllid Busnesau Bach a Chanolig a ddarparwyd gan Fanc Datblygu Cymru.

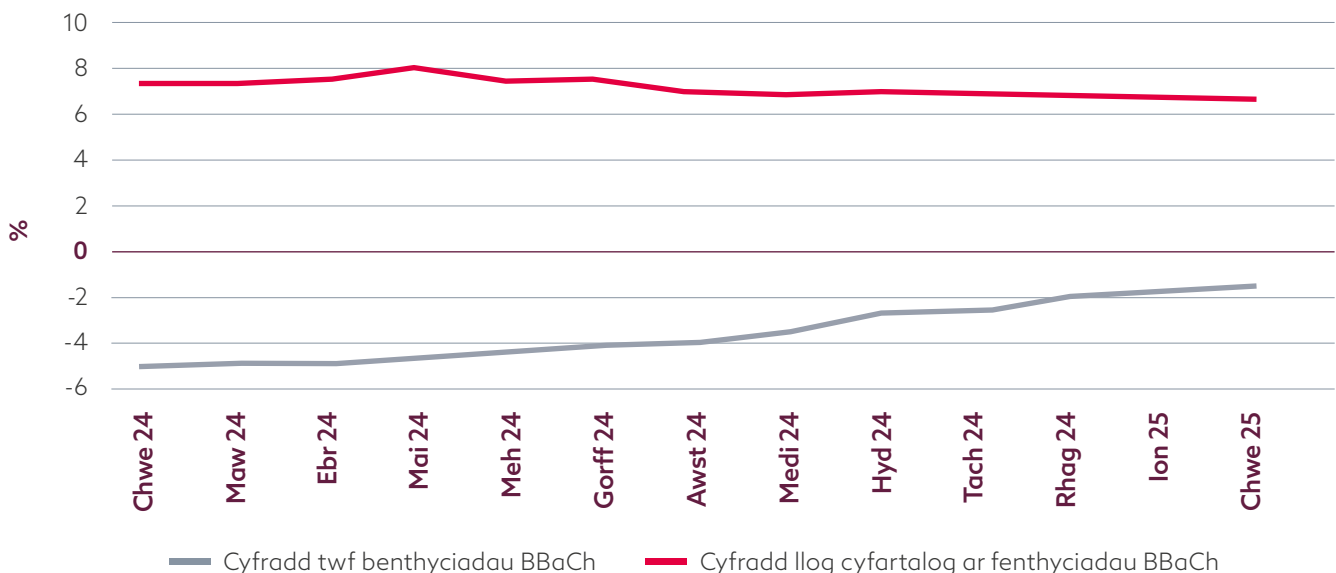
Roedd y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau i fusnesau bach a chanolig ym mis Chwefror 2025 yn is nag oedd hi 12 mis ynghynt

Mae Ffigur 4.1 yn dangos y gyfradd twf misol ar gyfer benthyciadau i fusnesau bach a chanolig, a'r gyfradd llog bwysoli yn seiliedig ar ddata Banc Lloegr ar gyfer y cyfnod rhwng Chwefror 2024 a Chwefror 2025.⁷⁸ Cynyddodd y gyfradd twf ar gyfer benthycia gan fusnesau

bach a chanolig i -1.5, i fyny o -1.7 ym mis Ionawr, gan barhau â thuedd fisol gynyddol drwy gydol 2024. Yn y cyfamser, y gyfradd llog effeithiol ar fenthyciadau newydd i fusnesau bach a chanolig oedd 6.90% ym mis Chwefror 2025, i lawr o 7.55% ym mis Chwefror 2024.

Ffigur 4.1

Benthyciadau Cyfradd Twf i Fusnesau Bach a Chanolig a Benthyciadau Cyfradd Llog Effeithiol i Fusnesau Bach a Chanolig, Chwefror 2024 – Chwefror 2025

Ffynhonnell: Banc Lloegr⁷⁹

Fel y nodwyd yn gynharach, cytunodd Pwyllgor Polisi Ariannol (a adwaenir yn gryno fel yr MPC) Banc Lloegr i gadw cyfraddau llog ar 4.5% ym mis Mawrth 2025.⁸⁰

⁷⁸ Cyfartaledd misol cyfradd llog gyfartalog bwysoli sterling banciau preswyl y DU - benthyciadau eraill, cyfradd amfiof sy'n gysylltiedig â Chyfradd y Banc (ailosodiad <3 mis) i fentrau bach a chanolig (mewn canran) heb ei addasu'n dymhorol. Cyfres Banc Lloegr CFMZ6HQ <https://www.bankofengland.co.uk/boeapps/database/fromshowcolumns.asp?Travel=NlxAZxSUx-&FromSeries=1&ToSeries=50&DAT=RNG&FD=1&FM=Jan&FY=2010&TD=11&TM=May&TY=2025&FNY=Y&CSVF=TT&html.x=66&html.y=26&SeriesCodes=CFMZ6HQ&UsingCodes=Y&Filter=N&title=CFMZ6HQ&VPD=Y>

⁷⁹ Banc Lloegr, Arian a Chredyd www.bankofengland.co.uk/news/?NewsTypes=571948d14c6943f7b5b7748ad80bef29&Taxonomies=65c741d9573d48c09359a3c48020fe76&InfiniteScrolling=False&Direction=Latest

⁸⁰ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-summary-and-minutes/2025/march-2025>

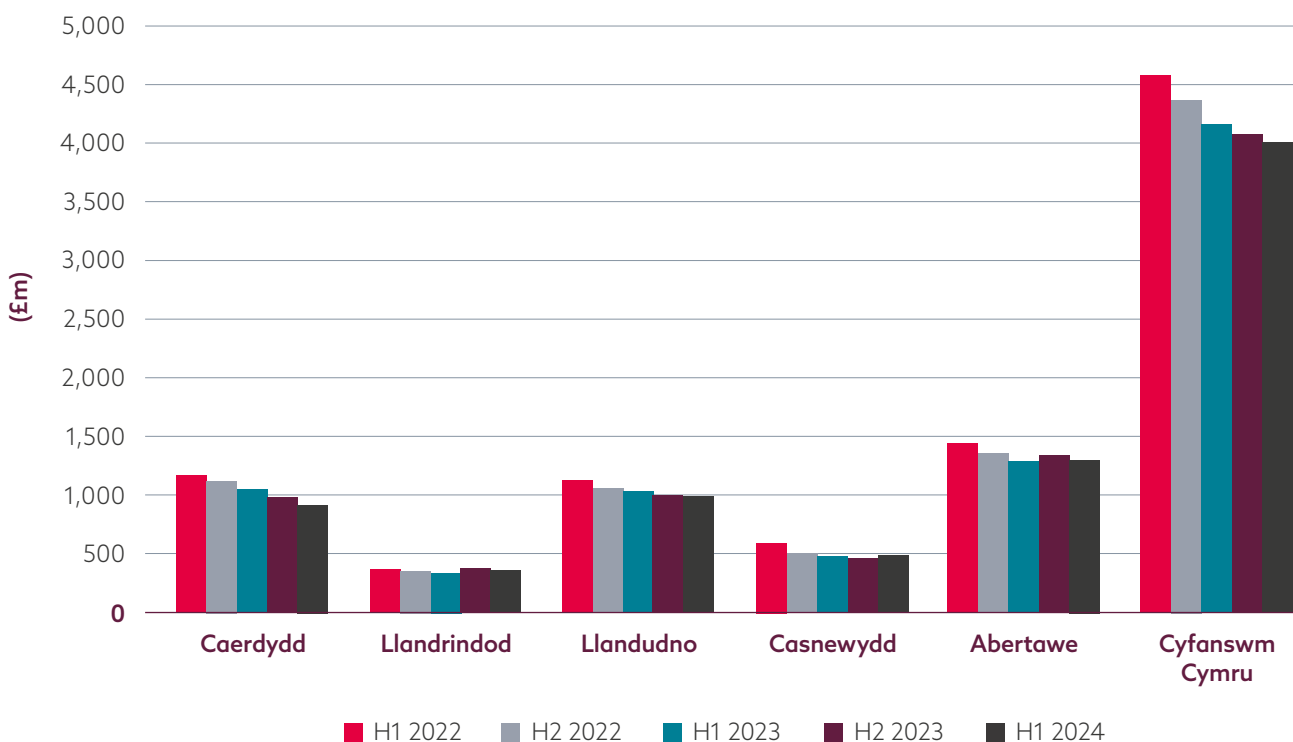
Stoc y benthyciadau i fusnesau bach a chanolig Cymru yn dychwelyd i lefelau cyn y pandemig

Dangosodd data benthycia busnesau bach a chanolig Cyllid y DU o fewn codau post y DU, a gyhoeddwyd ar gyfer pob cyfnod hanner blwyddyn, ostyngiad pellach yn stoc y benthycia i fusnesau bach a chanolig Cymru yn ystod hanner cyntaf 2024⁸¹ (y data diweddaraf a gyhoeddwyd). Gostyngodd cyfanswm y benthycia o £4.59bn yn H1 2022 i £3.98bn yn H1 2024. Fodd bynnag, fel y nodwyd yn yr adroddiad chwarterol blaenorol, mae'n bwysig deall y data hwn o fewn cyd-destun tymor hwy.

Ymddengys bod cyfanswm y benthyciadau i fusnesau bach a chanolig yng Nghymru yn dychwelyd i lefelau cyn-bandemig, a allai adlewyrchu talu benthyciadau Covid-19. Mae Ffigur 4.2 yn dangos benthyciadau i fusnesau bach a chanolig yn ôl ardal cod post Cymru dros y cyfnod H1 2022 i H1 2024. Mae'r data'n dangos bod ardal cod post Abertawe wedi derbyn £1.25bn o fenthyciadau yn H1 2024, tra bod Llandudno wedi derbyn £980m, a Chaerdydd £926m.⁸²

Ffigur 4.2.

Benthycia i Fusnesau Bach a Chanolig, Ardal Cod Post Cymru (£m)

Ffynhonnell: Data Benthycia Cod Post Cyllid y DU, Busnesau Bach a Chanolig⁸³

⁸¹ Cyllid y DU, Benthycia i Fusnesau Bach a Chanolig, Codau Post y DU www.ukfinance.org.uk/data-and-research/data/sme-lending-within-uk-postcodes

⁸² Nid yw'r cyfanswmiau ar gyfer Cymru yn y ffynhonnell ddata hon yn cynnwys rhai ardaloedd cod post Amwythig sydd yng Nghymru.

⁸³ Cyllid y DU ibid.

Buddsoddiadau ecwiti

Mae buddsoddiadau ecwiti mewn busnesau yn deillio o amrywiaeth o ffynonellau, gan gynnwys cronfeydd cyfalaf menter, angylion busnes, cyllidwyr torfol, buddsoddwyr corfforaethol, a chronfeydd y llywodraeth. Gall mentrau o'r fath ddigwydd ar wahanol gamau o ddatblygiad busnes.⁸⁴

Amlinellodd adroddiad *Marchnadoedd Cyllid Busnesau Bach 2024/25*⁸⁵ gan Fanc Busnes Prydain y newidiadau ym marchnadoedd dyled y DU yn ystod y flwyddyn. Adroddodd fod gostyngiad bach mewn powdr sych mewn cronfeydd dyled preifat oherwydd cynnydd bach yn y defnydd o fuddsoddiad a gostyngiad mewn codi arian. Powdr sych yw swm y cyfalaf

ymrwymedig sydd gan reolwyr cronfeydd ar gael i fuddsoddi mewn cyfleoedd newydd.

Yn y cyfamser, yn fyd-eang mae faint o gyfalaf menter a godir yn gostwng, fel y mae nifer y cronfeydd, tra ar yr un pryd mae cyfran sylweddol o gronfeydd yn dod i ddiwedd eu cyfnod buddsoddi gyda lefelau powdr sych yn y cronfeydd hyn yn eithaf uchel. Yn ogystal, mae'n ymddangos bod ansicrwydd yn y farchnad yn effeithio ar nifer y cynigion cyhoeddus cychwynnol, pan fydd cwmnïau a gefnogir gan gwmnïau cyfalaf menter yn newid o fod yn breifat i fod yn fasnachol yn gyhoeddus.⁸⁶

Gostyngodd cyllid ecwiti ar gyfer busnesau bach yn y DU flwyddyn ar ôl blwyddyn i 2024Ch3

Roedd cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti mewn busnesau bach yn y DU i lawr flwyddyn ar flwyddyn i 2024Ch3 o -24.3%. Roedd nifer y bargeinion yng Nghymru hefyd i lawr dros y cyfnod hwn, ond i raddau llai (-14.3%) na chyfartaledd y DU.

Roedd cyfanswm gwerthoedd buddsoddiadau ecwiti o flwyddyn i flwyddyn hyd at 2024Ch3 ledled y DU i fyny 6.6%, ond i lawr yn sylweddol yng Nghymru (-45.7%) dros yr un cyfnod. Ar y cyfan, roedd buddsoddiadau ecwiti yn 2024

yn debyg i'r rhai a brofwyd yn 2019 a 2020. Adlamodd cyllid ecwiti cyfnod twf a hadau yn ystod hanner cyntaf 2024, ond roedd 2024Ch3 yn arbennig o heriol ar gyfer pob cam o fuddsoddiadau ecwiti, gan sbarduno'r dirywiadau o flwyddyn i flwyddyn.⁸⁷ Fodd bynnag, mae rhywfaint o obaith o gynnydd mewn buddsoddiad ecwiti yng Nghymru yn chwarter olaf blwyddyn galendr 2024, gyda Banc Datblygu Cymru yn cofnodi cynnydd ym mhob buddsoddiad yn y cyfnod hwn (gweler adran 5 o'r adroddiad hwn).

⁸⁴ https://developmentbank.wales/sites/default/files/2019-04/Equity%20Clusters%20Report_final.pdf

⁸⁵ Banc Busnes Prydain (2025). Marchnadoedd Cyllid Busnesau Bach 2024/25. www.british-business-bank.co.uk/sites/g/files/sovrnj166/files/2025-02/small-business-finance-market-report-2025.pdf

⁸⁶ Pitchbook (2024). Global Private Market Fundraising Report. https://files.pitchbook.com/website/files/pdf/2024_Annual_Global_Private_Market_Fundraising_Report.pdf

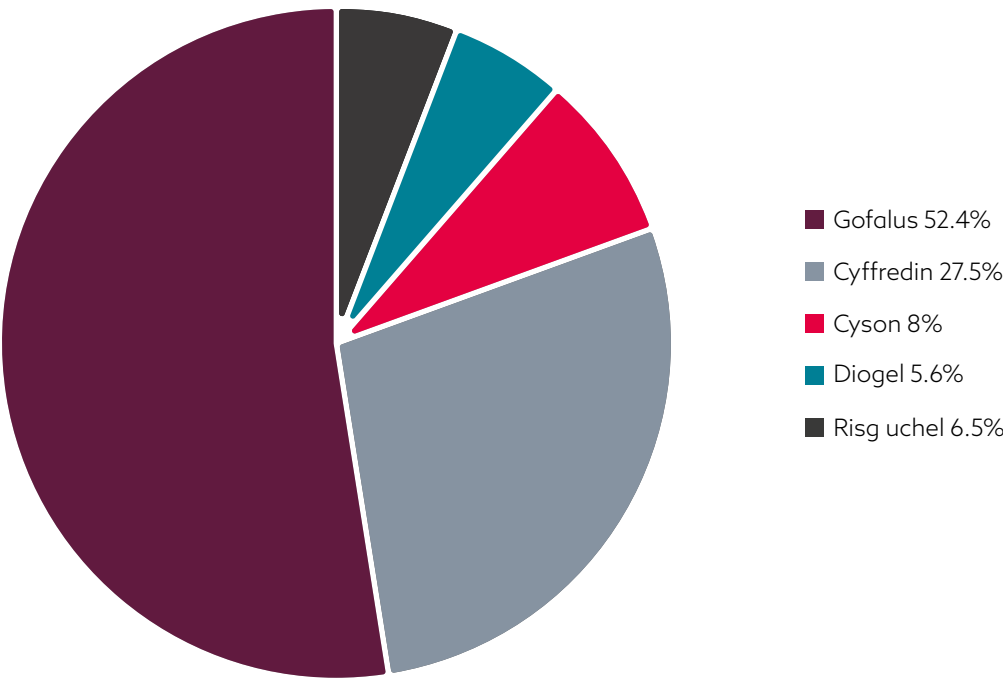
⁸⁷ Banc Busnes Prydain (2025). *ibid.*

Busnesau Bach a Chanolig Cymru mewn gwahanol categorïau risg credyd

Chwiliwyd cronfa ddata FAME Bureau van Dijk o ddata Tŷ'r Cwmnïau ym mis Ebrill 2025 i geisio tystiolaeth o gyfran y busnesau bach a chanolig yng Nghymru a oedd yn perthyn i wahanol categorïau risg credyd. Cynhyrchodd y chwiliad 98,790 o fusnesau bach a chanolig â sgôr credyd hysbys (cynnydd o 5.5% yn nifer y cwmnïau â sgôr credyd ers y chwiliad FAME a gynhaliwyd tua blwyddyn ynghynt ym mis Ebrill 2024). Mae Ffigur 4.3 yn datgelu, o'r cyfanswm hwn,

fod 6.5% o fusnesau bach a chanolig yng Nghymru wedi'u hamcangyfrif i fod yn y categori sgôr credyd risg Uchaf (i fyny o 5.3% ym mis Ebrill 2024). Roedd y categori Gofalus yn cynnwys 51,800 o fusnesau bach a chanolig neu 52.4% o'r cyfanswm. Yn gyffredinol, mae'r cyfrannau hyn yn eithaf araf i newid a chyda diweddariadau i'r sgôr credyd yn dod ar wahanol adegau yn ôl pryd y caiff data newydd ei uwchlwytho i gronfa ddata FAME.

Ffigur 4.3.
Amcangyfrifon o gyfrannau busnesau bach a chanolig Cymru mewn gwahanol categorïau sgôr credyd (Ebrill 2025)

Ffynhonnell: FAME Database

- Yn 2024/25Ch3 cwblhaodd Banc Datblygu Cymru 154 o fuddsoddiadau gyda chyfanswm gwerth o £49.8m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â 1,230 o swyddi newydd a swyddi wedi'u diogelu.
- Bu cynnydd sylweddol yn nifer a chyfanswm gwerth buddsoddiadau yn 2024/25Ch3 o'i gymharu â'r chwarter blaenorol.
- Busnesau yn rhanbarth de-ddwyrain Cymru oedd yn cyfrif am y gyfran uchaf o werth buddsoddiad (52%) yn 2024/25Ch3.
- Y sector adeiladu oedd yn dominyddu gweithgaredd buddsoddi yn 2024/25Ch3, gan gyfrif am 31% o werth buddsoddiad (£15.4m).
- Y nifer uchaf o swyddi a grëwyd neu a ddiogelwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2024/25Ch3 oedd yn y sector adeiladu (244 o swyddi), iechyd dynol a gwaith cymdeithasol (168 o swyddi) a'r sector gwasanaethau gweinyddol a chymorth (157 o swyddi).

Cwblhaodd y Banc Datblygu 154 o fuddsoddiadau yn 2024/25Ch3, gan gefnogi 1,230 o swyddi

Mae Ffigur 5.1 yn dangos cynnydd yn nifer y buddsoddiadau a wnaed gan Banc Datblygu Cymru yn nhrydydd chwarter 2024/25 o'i gymharu â'r tri chwarter blaenorol. Roedd nifer y buddsoddiadau a gwblhawyd yn 2024/25Ch3 hefyd yn uwch nag yn yr un cyfnod y flwyddyn flaenorol (gwnaed 124 o fuddsoddiadau yn 2023/24Ch3). Cynhaliwyd y gyfran fwyaf o fuddsoddiadau ar gyfer 2024/25Ch3 yn ystod mis Hydref 2024, o bosibl o ganlyniad i fusnesau yn cwblhau cytundebau buddsoddi cyn cyhoeddiadau cyllideb y DU a ragwelwyd ar ddiwedd y mis hwnnw.

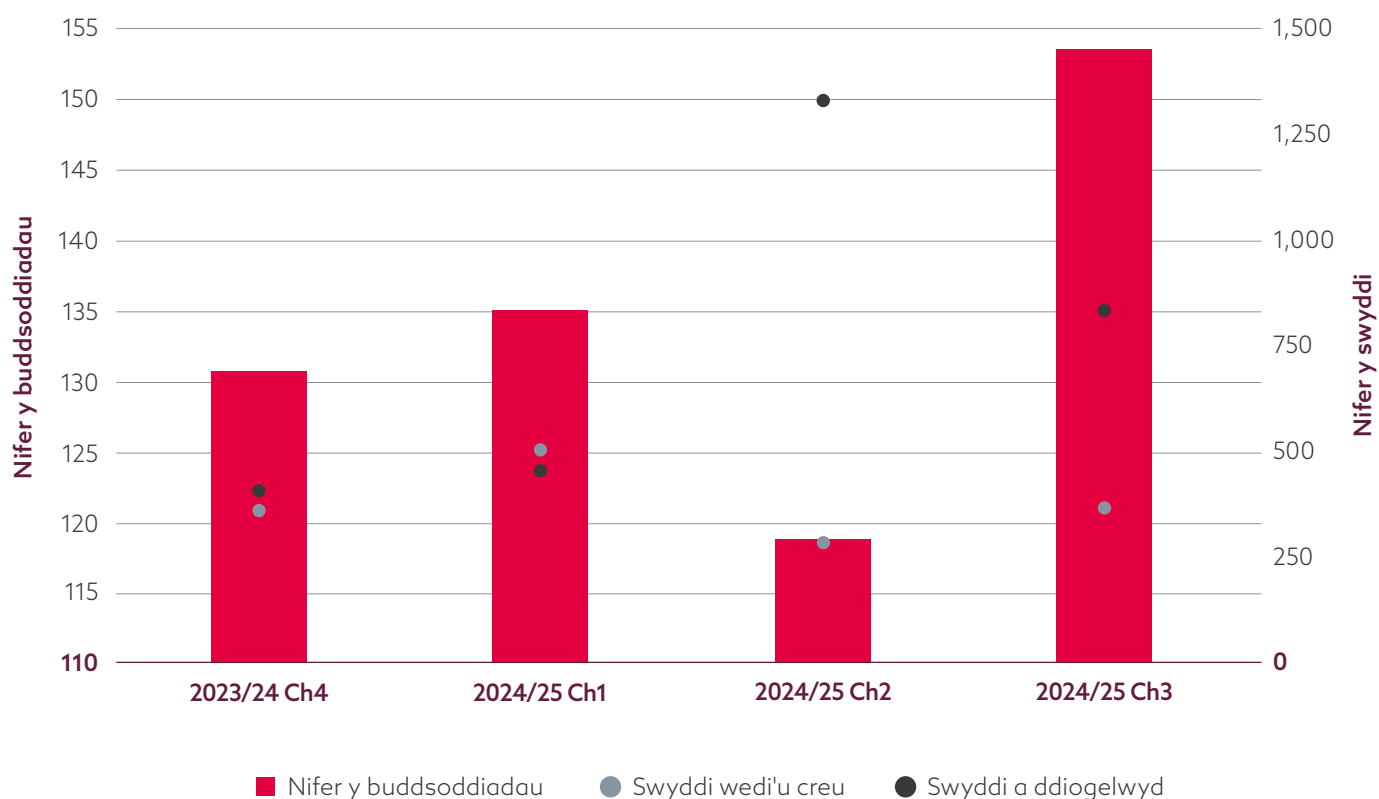
Roedd nifer y swyddi a grëwyd neu a ddiogelwyd yn gysylltiedig â buddsoddiadau Banc Datblygu yn 1,230 yn 2024/25Ch3, gostyngiad o'i gymharu â'r chwarter blaenorol o 1,634 o swyddi, er bod hyn yn arbennig o uchel oherwydd cofnod o bron

i 1,350 o swyddi a ddiogelwyd yn y chwarter hwnnw. Mae nifer y swyddi sy'n gysylltiedig â buddsoddiadau a wnaed yn 2024/25Ch3 yn uwch nag yn y ddau chwarter arall a ddangosir yn Ffigur 5.1.

Roedd tua 70% o gyfanswm y swyddi a gefnogwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2024/25Ch3 yn swyddi a ddiogelwyd, gyda thua 30% yn cynrychioli swyddi a grëwyd. Mae angen bod yn ofalus wrth ddehongli data buddsoddi chwarterol a all fod yn anwadal a chael ei ddylanwadu gan nifer fach o fuddsoddiadau sylweddol.

Ffigur 5.1.

Buddsoddiadau a swyddi a grëwyd a'u diogelu, 2023/24Ch4 – 2024/25Ch3

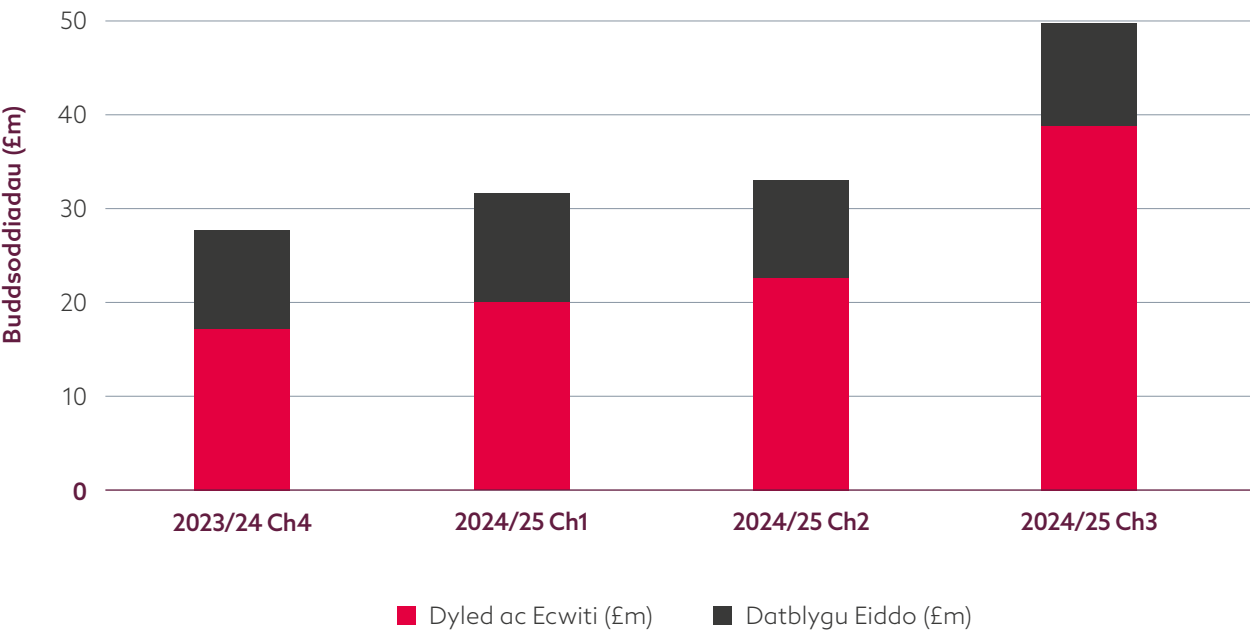

Cyfanswm gwerth y buddsoddiadau a wnaed yn ystod 2024/25Ch3 oedd £49.8m

Mae Ffigur 5.2 yn dangos bod buddsoddiad dyled ac ecwiti newydd yn 2024/25Ch3 bron yn £37.9m, gyda bron i £11.9m pellach o ddatblygu eiddo. Cynyddodd buddsoddiad ecwiti (heb ei ddangos ar wahân yn Ffigur 5.2) yn sylweddol yn 2024/25Ch3 i dros £8.2m, o'i gymharu â llai na £2m yn y chwarter blaenorol, a £2.9m yn 2024/25Ch1.

Bu tuedd ar i fyny yng nghyfanswm gwerth buddsoddiadau ers chwarter olaf y flwyddyn ariannol ddiwethaf. Cynyddodd gwerth buddsoddiadau yn 2024/25Ch3 dros 47% o'i gymharu â'r chwarter blaenorol, yn gysylltiedig â chynnydd o dros 29% yn nifer y buddsoddiadau yn yr un cyfnod. Y cynnydd mwyaf arwyddocaol mewn gwerthoedd buddsoddiadau yn 2024/25Ch3 o'i gymharu â'r chwarter blaenorol oedd mewn buddsoddiad dyled ac ecwiti, a gynyddodd bron i 63% yn y cyfnod hwnnw, tra cynyddodd buddsoddiad eiddo bron i 13%.

Ffigur 5.2.
Buddsoddiad Newydd yn ôl math o fuddsoddiad, £m, 2023/24Ch4 – 2024/25Ch3

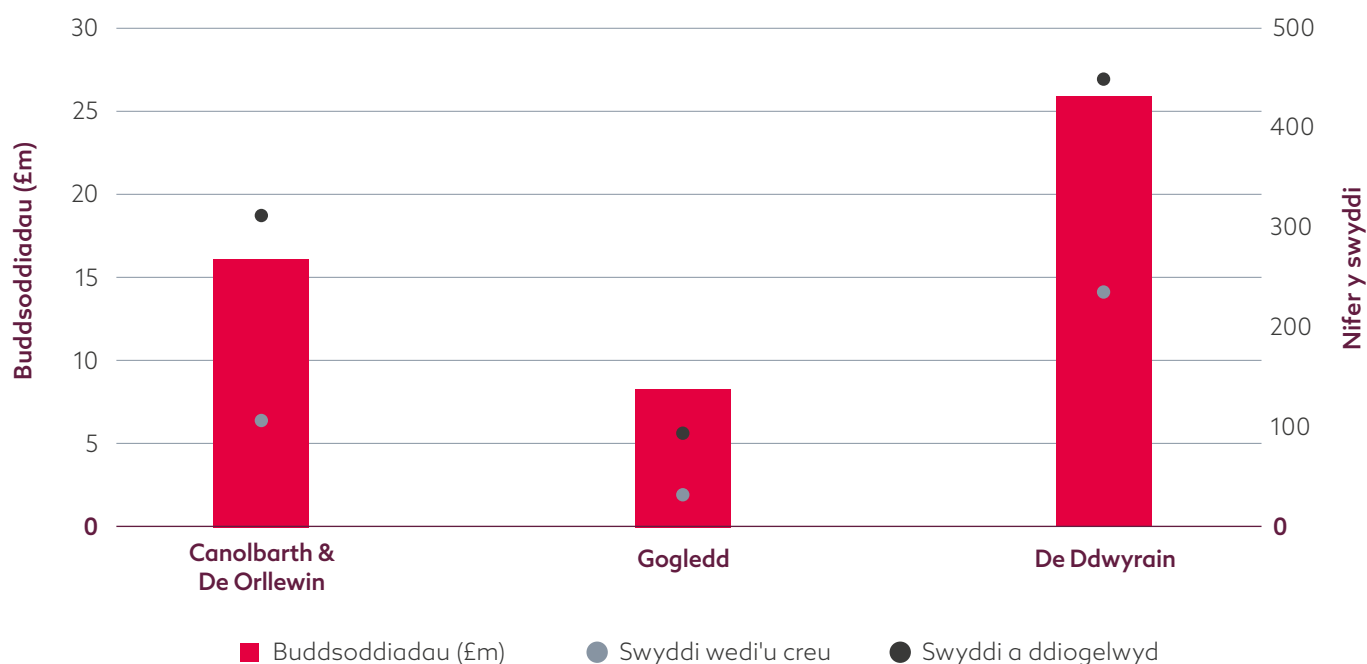

Mae Ffigur 5.3 yn dangos bod busnesau yn ne-ddwyrain Cymru wedi derbyn dros hanner yr holl gronfeydd buddsoddi (bron i £26m), a swyddi cysylltiedig (676 o swyddi) yn 2024/25Ch3. Roedd y busnesau hyn hefyd yn cyfrif am dros hanner nifer y buddsoddiadau yn ystod y chwarter. Sicrhodd busnesau yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru dros £15.5m o gyllid Banc Datblygu o 46 o fuddsoddiadau, yn gysylltiedig â 432 o swyddi newydd neu swyddi wedi'u diogelu. Tra bod busnesau yng ngogledd Cymru wedi sicrhau 28 o fuddsoddiadau gyda chyfanswm o dros £8.3m o fuddsoddiad, gan gefnogi 122 o swyddi newydd neu swyddi wedi'u diogelu yn 2024/25Ch3.

Y cynnydd mwyaf yn nifer y buddsoddiadau yn ystod y chwarter oedd yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru, gyda dros 48% yn fwy o fuddsoddiadau yn 2024/25Ch3 nag yn 2024/25Ch2, a chyda gwerth buddsoddiadau yn cynyddu dros 84%. Yn ne-ddwyrain Cymru, cynyddodd nifer y buddsoddiadau dros 18%, a chyda gwerth buddsoddiadau yn cynyddu 63% yn yr un cyfnod. Sicrhodd busnesau yng ngogledd Cymru 40% ychwanegol o gytundebau buddsoddi yn 2024/25Ch3 o'i gymharu â 2024/25Ch2, fodd bynnag roedd gwerth buddsoddiadau a swyddi cysylltiedig yn 2024/25Ch3 yn is na'r ffigurau a gofnodwyd ar gyfer y chwarter blaenorol.

Ffigur 5.3.

Gwerthoedd buddsoddi, £m, a swyddi a grëwyd a'u diogelu yn ôl lleoliad 2024/25Ch3

Ar gyfartaledd, roedd pob buddsoddiad a wnaed gan y Banc Datblygu yn 2024/25Ch3 yn gysylltiedig â thua £323,000 o gyllid

Mae gwerthoedd buddsoddiadau cyfartalog wedi cynyddu dros y pedwar chwarter diwethaf, o tua £200,000 yn chwarter olaf blwyddyn ariannol 2023/24 i £323,000 yn y chwarter diweddaraf. Ychydig o wahaniaeth oedd

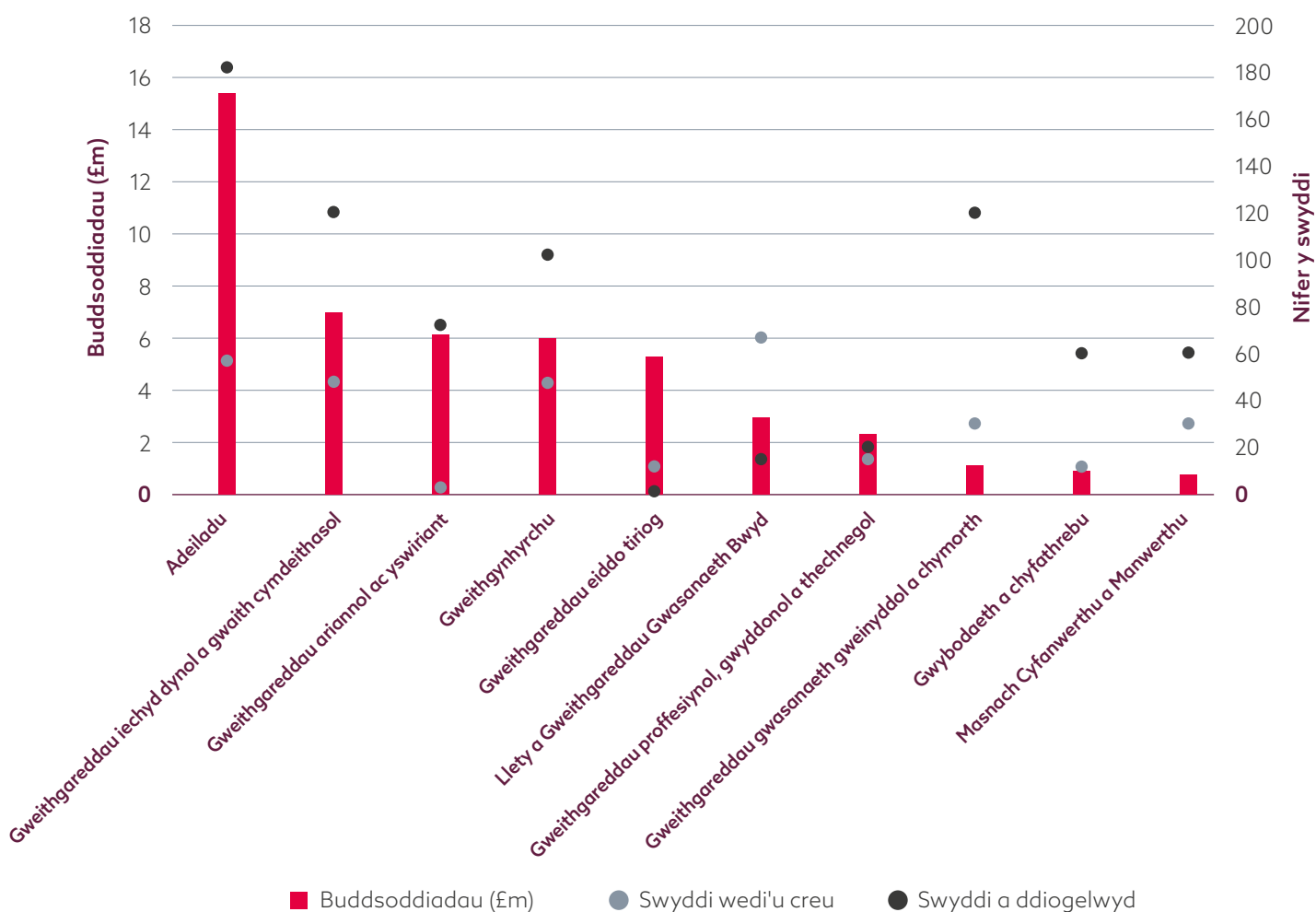
yn gwerthoedd buddsoddiadau cyfartalog yn ôl rhanbarth, gyda'r gwerthoedd uchaf yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru o bron i £338,000, a'r isaf yng ngogledd Cymru o bron i £297,000 fesul buddsoddiad yn 2024/25Ch3.

Y sector adeiladu oedd yn dominyddu benthyca yn 2024/25Ch3, gan gyfrif am dros £15.4m o gyllid

Mae Ffigur 5.4 yn dangos y sectorau yn yr economi a sicrhodd dros £1m o gyllid buddsoddi Banc Datblygu yn ystod 2024/24Ch3. Sicrhodd busnesau yn y sector adeiladu 31% o gyllid buddsoddi ac roeddent yn cyfrif am bron i 20% o swyddi cysylltiedig. Sicrhodd y pum sector uchaf a ddangosir yn Ffigur 5.4, wedi'u

rhestru yn ôl gwerth buddsoddiad, 80% o'r holl gyllid buddsoddi, a 54% o swyddi yn 2024/25Ch3. Creodd neu ddiogelodd busnesau mewn gweithgareddau gwasanaethau gweinyddol a chymorth 157 o swyddi (12% o gyfanswm y swyddi) yn 2024/25Ch3 gyda llai na 3% o gyllid buddsoddi (£1.3m).

Ffigur 5.4.
gwerth buddsoddiad, £m, a swyddi yn ôl sector 2024/25Ch3. Sectorau dethol gyda gwerthoedd buddsoddi uwchlaw £1m

Daeth yr adroddiad chwarterol blaenorol i'r casgliad bod rhagolygon cwmnïau bach yng Nghymru yn ystod 2025 wedi'u llunio'n anochel gan gyfres o ffactorau lleol, cenedlaethol a rhyngwladol. Mae'r cyfnod ers mis Ionawr 2025 wedi gweld cynnydd sylweddol mewn tensiynau masnach byd-eang yn deillio o symudiadau'r Unol Daleithiau i 'gywiro' balansau masnach ar nwyddau ffisegol. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad chwarterol hwn, mae goblygiadau'r penderfyniadau yn dal i weithio eu ffordd drwy'r system fyd-eang. Yn wir, mae nifer fawr o wledydd eisoes yn ceisio negodi'n unochrog â'r Unol Daleithiau i leihau tariffau.

Er bod rhywfaint o ryddhad cychwynnol y byddai'r DU yn destun cyfradd tariff gymharol isel, anwybyddodd hyn le gweithgynhyrchu'r DU mewn cadwyni gwerth byd-eang fel y gallai lefelau uwch o dariffau ar wledydd y mae'r DU yn masnachu â nhw gael effeithiau canlyniadol sylweddol ar yr economi ddomestig. Mae hanes economaidd yn llawn achosion lle mae cynnydd mewn tariffau wedi arwain at dwf economaidd gwaeth ac yn wir mewn rhai achosion maent wedi bod yn gysylltiedig yn uniongyrchol â dirwasgiadau. Yn hollbwysig, disgwylir i effaith tariffau'r Unol Daleithiau, os cânt eu cynnal, ar weithgynhyrchu domestig yr Unol Daleithiau fod yn arbennig o ddifrifol ac mae hyn eisoes wedi'i nodi mewn marchnadoedd ariannol ac wedi hynny wedi arwain at rywfaint o 'rhwyfo'n ôl' ar nwyddau penodol sy'n hanfodol i weithgynhyrchu'r Unol Daleithiau. Yn fwy cyffredinol, hyd yn oed mewn achosion lle mae'r Unol Daleithiau yn ceisio 'cael gwared' ar y bygythiad yn effeithiol, mae rhywfaint o ddifrod sylweddol eisoes wedi'i wneud o ran busnesau'n ailystyried buddsoddiad, a lleoliad buddsoddiad. I Gymru, ni ellir anwybyddu'r ffaith bod yr Unol

Daleithiau nid yn unig wedi bod yn bartner masnach pwysig ond hefyd yn fuddsoddwr mewnol pwysigaf mewn gweithgynhyrchu. Mae llawer o'r buddsoddiad hwn gan yr Unol Daleithiau wedi'i ganolbwyntio ar rannau cymharol gynhyrchol o weithgynhyrchu Cymru ac mae'n debygol y bydd penderfyniad yr Unol Daleithiau yn rhwystro rhagolygon buddsoddi mewnol yn y dyfodol (gan gwmnïau newydd a buddsoddwyr presennol).

Mae newidiadau cyflym yn yr amgylchedd masnach ryngwladol yn creu problemau ar gyfer datblygu naratif ar ragolygon economi Cymru. Nid yw llawer o'r data, yn enwedig data rhagolygon, sydd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad chwarterol hwn wedi ystyried effaith tensiynau masnach cynyddol mewn gwirionedd, a chyda disgwyliad y bydd mwy o ragolygon twf byd-eang yn cael eu diwygio i lawr yn ail chwarter 2025. Yr hyn na fydd yn dianc rhag sylw arsylwyr economaidd yw bod y newid fertigol mewn tensiynau masnach wedi dod ar adeg pan mae chwyddiant wedi'i leihau'n raddol yn y DU, a gyda'r posibilrwydd o ostyngiadau pellach mewn cyfraddau llog trwy 2025. Yna, er gwaethaf y datblygiadau mwy cadarnhaol hyn, disgwylir i'r darlun cyffredinol ar gyfer busnesau bach a chanolig Cymru gael ei nodweddu gan ansicrwydd parhaus am weddill 2025.

Yn ystod trydydd chwarter blwyddyn ariannol 2024/25, parhaodd Banc Datblygu Cymru i gefnogi busnesau bach ledled Cymru. Cynyddodd nifer a gwerth y buddsoddiadau a wnaed gan y Banc Datblygu yn sylweddol o'i gymharu â'r chwarter blaenorol. Gwnaed cyfanswm o 154 o fuddsoddiadau yn 2024/25Ch3, gyda gwerth o £49.8m, gan greu neu ddiogelu 1,230 o swyddi.

Mae rhai ffigurau a adroddir yn yr adroddiadau chwarterol yn newid yn eithaf cyflym. I'r darlennydd, mae'r atodiad hwn yn darparu dolenni gwe i'r ystadegau sy'n cael eu diweddaru'n aml fel y gellir cael diweddariadau cyn yr adroddiad chwarterol nesaf.

Diweddariadau CDG y DU:

<https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/latest>

Dadansoddiad o farchnad lafur y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes>

Data marchnad lafur ranbarthol y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/datasets/nationallabourmarketsummarybyregions01>

Atodiad 2:

7

Rhagolygon CDG dethol ar gyfer economi'r DU 2025 a 2026
(% twf blynyddol)

Daroganwyr	Dyddiad y rhagolygon	Twf blynyddol % CDG 2025	Twf blynyddol % CDG 2026
IMF	Ionawr 2025	1.6	1.6
OECD	Mawrth 2025	1.4	1.2
NIESR	Chwefror 2025	1.5	1.5
<i>Daroganwyr eraill nad ydynt yn seiliedig mewn dinasoedd</i>			
CBI	Mawrth 2025	1.6	1.5
Experian Economics	Ebrill 2025	0.7	1.0
Oxford Economics	Ebrill 2025	1.0	0.9
<i>Daroganwyr y ddinas</i>			
Capital Economics	Ebrill 2025	0.8	1.2
JP Morgan	Ebrill 2025	0.7	0.6
KPMG	Ebrill 2025	0.8	0.8

Ffynhonnell: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-april-2025>

Atodiad 2:

7

Cyfradd diweithdra Arolwg o'r Llafurlu dethol ar gyfer economi'r DU 2025 a 2026 Ch4

Daroganwyr	Dyddiad y rhagolwg	Cyfradd Diweithdra'r Arolwg o'r Llafurlu 2025 Ch4	Cyfradd Diweithdra'r Arolwg o'r Llafurlu 2026 Ch4
CEBR	Ebrill 2025	4.7	4.4
Heteronomics	Ebrill 2025	4.5	4.6
NIESR	Chwefror 2025	4.4	4.5
<i>Daroganwyr eraill nad ydynt yn seiliedig mewn dinasoedd</i>			
CBI	Mawrth 2025	4.3	4.3
Experian Economics	Ebrill 2025	4.7	4.7
Oxford Economics	Ebrill 2025	4.7	4.9
<i>Daroganwyr y ddinas</i>			
Capital Economics	Ebrill 2025	4.8	4.9
JP Morgan	Ebrill 2025	4.6	4.7
KPMG	Ebrill 2025	4.6	4.8

Ffynhonnell: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-april-2025>

Atodiad 2:

7

Rhagolygon twf mewn prisiau ar gyfer economi'r DU 2025 a 2026 (% twf Ch4-ar-Ch4): Chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD)

Daroganwyr	Dyddiad y rhagolwg	Mynegai Prisiau Defnyddwyr 2025 (Ch4 o'i gymharu â Ch4 flwyddyn yn ôl, %)	Mynegai Prisiau Defnyddwyr 2026 (Ch4 o'i gymharu â Ch4 flwyddyn yn ôl, %)
CEBR	Ebrill 2025	3.1	2.3
OECD	Mawrth 2025	2.7	2.3
NIESR	Chwefror 2025	2.1	2.0
<i>Daroganwyr eraill nad ydynt yn seiliedig mewn dinasoedd</i>			
CBI	Mawrth 2025	2.6	2.4
Experian Economics	Ebrill 2025	3.5	2.3
Oxford Economics	Ebrill 2025	3.0	2.4
<i>Daroganwyr y ddinas</i>			
Capital Economics	Ebrill 2025	3.1	2.1
JP Morgan	Ebrill 2025	2.8	2.3
KPMG	Ebrill 2025	2.9	2.1

Ffynhonnell: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-april-2025>

Atodiad 2:

7

Rhagolygon twf mewn prisiau ar gyfer economi'r DU 2025 a 2026 (% twf Ch4-ar-Ch4): Chwyddiant Mynegai Prisiau Manwerthu (MPM)

Daroganwyr	Dyddiad y rhagolwg	Mynegai Prisiau Manwerthu 2025 (Ch4 o'i gymharu â Ch4 flwyddyn yn ôl, %)	Mynegai Prisiau Manwerthu 2026 (Ch4 o'i gymharu â Ch4 flwyddyn yn ôl, %)
CEBR	Ebrill 2025	3.7	3.0
Liverpool Macro Research	Ebrill 2025	3.0	3.0
NIESR	Chwefror 2025	3.6	3.3
<i>Daroganwyr eraill nad ydynt yn seiliedig mewn dinasoedd</i>			
CBI	Mawrth 2025	2.7	2.6
Experian Economics	Ebrill 2025	4.2	3.3
Oxford Economics	Ebrill 2025	3.9	3.2
<i>Daroganwyr y ddinas</i>			
Capital Economics	Ebrill 2025	4.6	3.4
HSBC	Ebrill 2025	4.0	3.2
UBS	Ebrill 2025	3.5	2.5

Ffynhonnell: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-april-2025>

Dirnad Economi Cymru
Economic Intelligence Wales

bancdatblygu.cymru
developmentbank.wales

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Banc Datblygu Cymru ccc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn bancdatblygu.cymru.